

Archeologienota

Aalter, Reigerbeekstraat 1

Verslag van Resultaten

DLV
Ter Waarde 48
8900 Ieper
info@dlv.be

BAAC Vlaanderen bvba
Hendekenstraat 49
9968 BASSEVELDE
info@baac.be

Titel
Archeologienota Aalter, Reigerbeekstraat 1: Verslag van Resultaten

Auteur(s)
Annelore Vromans

Erkende archeoloog
Inger Woltinge (2015/00023)

BAAC-Projectnummer
2017-0865

DLV – Projectnummer
2018_WV_802

Plaats en datum
Gent, 9 januari 2019

Reeks en nummer
BAAC Vlaanderen Rapport 1003
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot
KBR

Inhoud

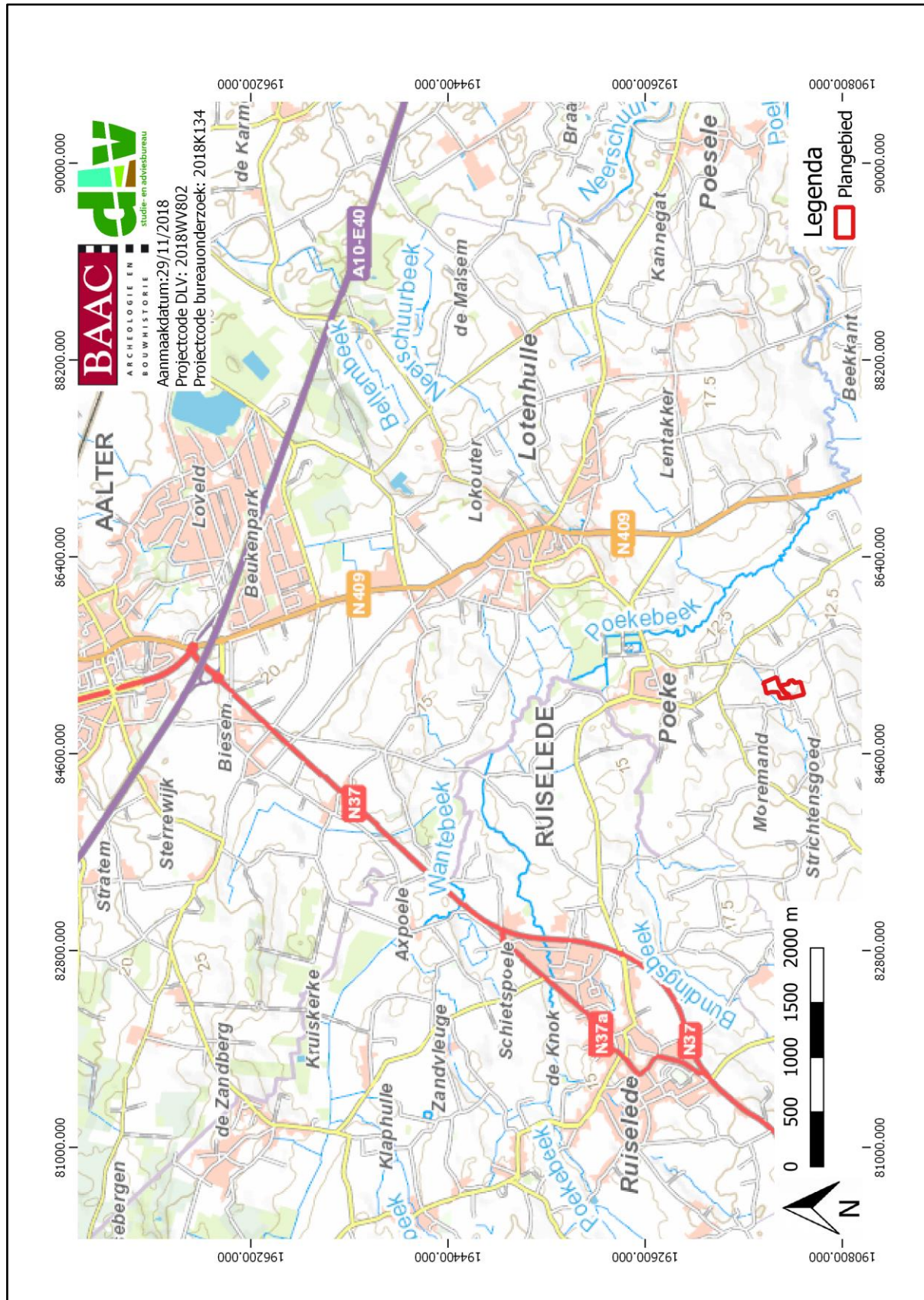
1	Bureauonderzoek	1
1.1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1.1	Administratieve gegevens	1
1.1.2	Juridisch kader en onderzoekstraject	4
1.1.3	Aanleiding	4
1.1.4	Huidige situatie	5
1.1.5	Geplande werken en bodemingrepen	6
1.1.6	Randvoorwaarden	10
1.2	Werkwijze en strategie	11
1.2.1	Onderzoeksvragen	11
1.2.2	Heuristiek	11
1.3	Assessmentrapport	13
1.3.1	Landschappelijk kader	13
1.3.2	Historisch kader	20
1.3.3	Cartografische bronnen	20
1.3.4	Archeologisch kader	28
1.4	Besluit	31
1.4.1	Archeologische verwachting	31
1.4.2	Potentieel op kennisvermeerdering en afweging noodzaak verder vooronderzoek	32
2	Samenvatting	34
3	Lijst met figuren	35
4	Lijst met tabellen	35
5	Bibliografie	36

1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

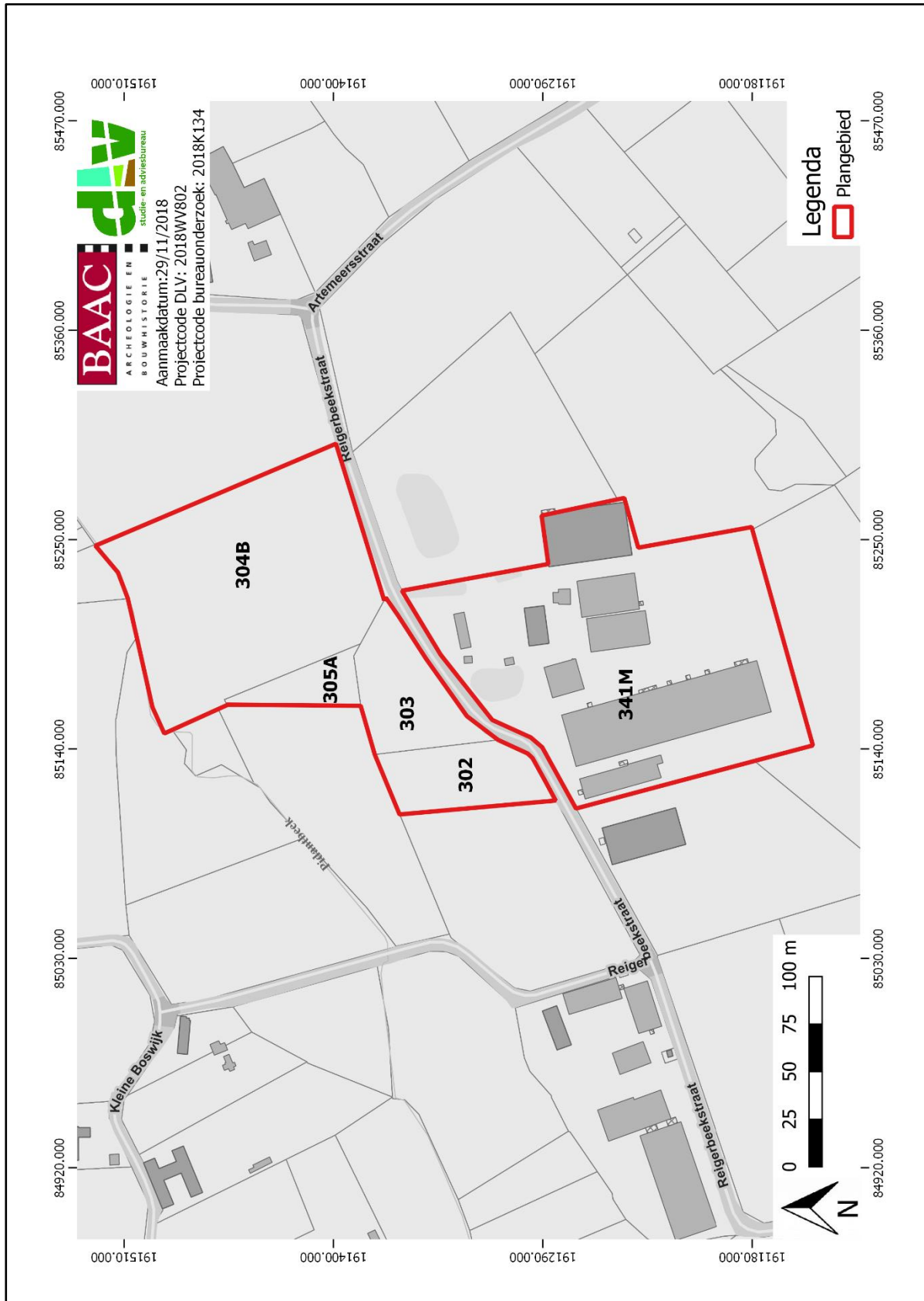
1.1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Aalter, Reigerbeekstraat 1		
Ligging	Reigerbeekstraat 1, deelgemeente Poeke, gemeente Aalter, provincie Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Gemeente Aalter, Afdeling 6, Sectie A, Percelen 302, 303, 305A, 304B, 341M		
Coördinaten	Noordwest:	x: 85 149m	y: 191 489m
	Noordoost:	x: 85 247m	y: 191 526m
	Zuidwest:	x: 85 142m	y: 191 148m
	Zuidoost:	x: 85 257m	y: 191 181m
Projectcode BAAC Vlaanderen	2017-0865		
Projectcode DLV	2018_WV_802		
Bureau- onderzoek	Projectcode	2018K134	
	Erkend archeoloog	Inger Woltinge (Erkenningsnummer: 2015/00023)	
	Betrokken actoren	Annelore Vromans (auteur)	
	Betrokken derden	Nvt	

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart.¹

¹ AGIV 2017a

Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB).²

² AGIV 2017d

1.1.2 Juridisch kader en onderzoekstraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels een landschappelijk bodemonderzoek, een veldkartering en/of een geofysisch onderzoek. Deze onderzoeken maken alle deel uit van het **vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**. Indien op basis van de resultaten van alle nodige facetten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem niet voldoende informatie verzameld kan worden om een onderbouwde uitspraak te doen aangaande de beslissing tot behoud *in situ*, vrijgave of opgraving van het terrein, moet in een volgende fase een vooronderzoek met ingreep in de bodem worden uitgevoerd.

Het doel van het eventueel **vooronderzoek met ingreep in de bodem** is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. De hiervoor aangewezen methoden zijn archeologische boringen, proefputten en/of proefsleuven. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om een eventuele site *in situ* te behouden of, indien dit niet kan, het opstellen van een programma van maatregelen voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen) in de vorm van een opgraving.

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk 3.0.

1.1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba / DLV een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een nieuwbouw varkensstal, loods en twee pluimveestallen met aanhorigheden gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen (waaronder de aanleg van wegenis, vier nieuwbouwen en een zone voor infiltratie) die qua omvang een directe bedreiging betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 38.719m². Het valt buiten een beschermde archeologische site, ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en komt niet voor op de kaart met

gebieden waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden geen archeologie).³

Daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving waarden voor 'beschermde onroerend erfgoed' opgenomen in het Geoportaal. Het betreft het beschermde dorpsgezicht 'Windmolen Artemeersmolen: omgeving'.⁴ Het perceel 341M staat ook geregistreerd als vastgesteld bouwkundig erfgoed 'Goed te Boris'.⁵

Aangezien het plangebied in agrarisch gebied ligt en de totale oppervlakte van de bodemingreep 5.000m² of meer bedraagt, is volgens het Onroenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze bekrachtigde archeologienota wordt bij de stedenbouwkundige aanvraag gevoegd.

1.1.4 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen ten noorden en zuiden van de Reigerbeekstraat te Poeke, deelgemeente van Aalter. Het deel ten noorden van de Reigerbeekstraat is op heden weide, het deel ten zuiden is bebouwd, onder meer met het reeds vermelde 'Goed te Boris'. Het 'Goed te Boris' wordt als volgende geschreven in de Inventaris Onroerend Erfgoed:

Beschrijving

Zogenaamd "Goed te Boris". Eertijds omwald goed (thans nog resten van omgrachting). Zetel van een heerlijkheid. Reeds vermeld in 1448.

Ten noorden van het goed ligt boerenhuis van acht traveeën en één bouwlaag onder zadeldak (pannen), uit eerste helft 19de eeuw. Verankerde bakstenen lijstgevel op gecementeerde plint met dubbelhuisopstand. Rondboogvensters met vernieuwd houtwerk en witte luiken op arduinen lekdrempel. Rondboogdeur in rechthoekige geschilderde bakstenen omlijsting, met ingekerfd jaartal 1832. Witbepleisterde kroonlijst.

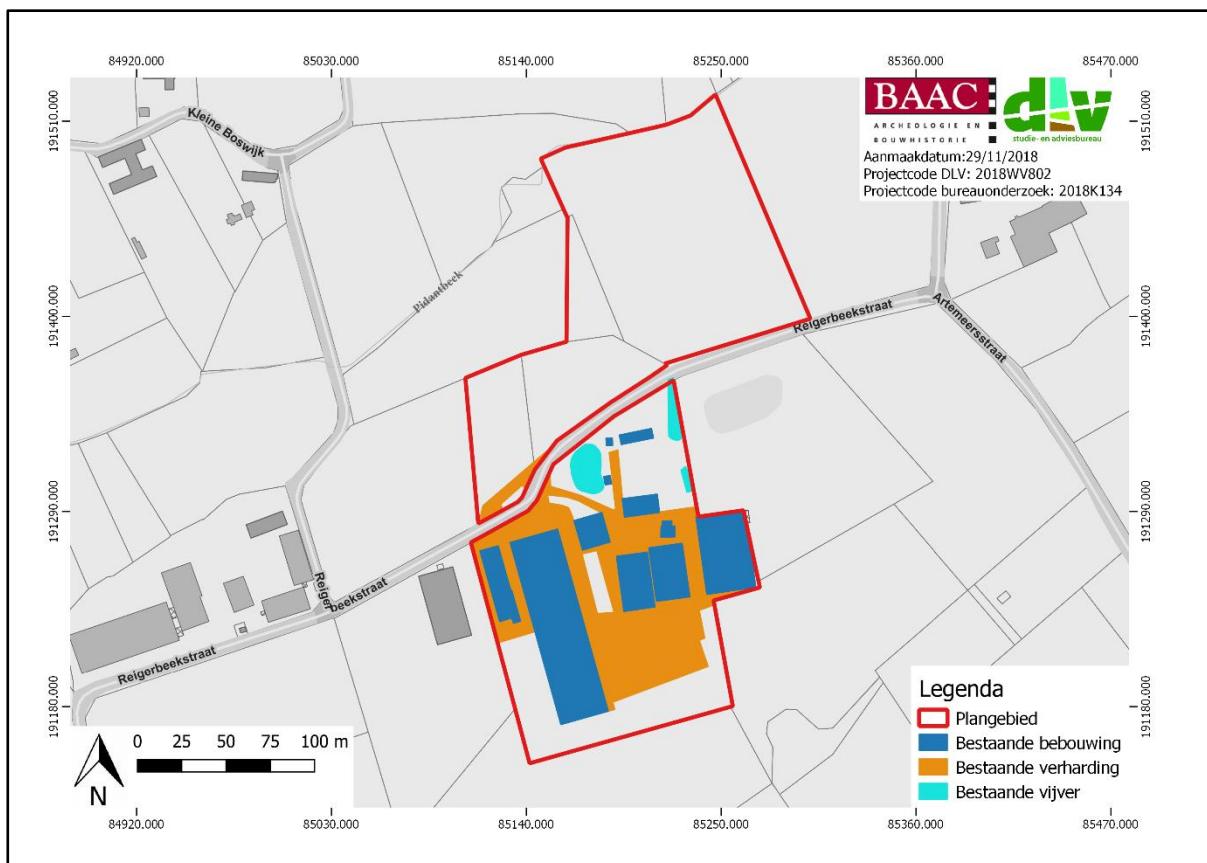
Ten oosten en ten westen bevinden zich twee parallelle dienstgebouwen met schuur en stallen, respectievelijk gedateerd op achterpuntgevels 1866 en 1867; voorzien van latere aanpassingen, vooral bij oostvleugel. Ten noorden, gelegen aan de straat en vijver, is nog een bakhuis aanwezig.

Er zijn op heden zijn er 11 gebouwen (met inbegrip van hiervoor vermelde gebouwen): één woning, een aantal bergingen en een garage in het noorden, in het oosten een melkveestal en twee rundveestallen, centraal een varkensstal, en in het westen een zeugen- en vleesvarkensstal en een varkensstal. Tussen al deze gebouwen ligt er verharding die maximaal ongeveer 40cm diep reikt. In het zuiden liggen een aantal sleufsilos.

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017

⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Omgeving windmolen Artemeersmolen* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301534> (geraadpleegd op 29 november 2018).

⁵ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2018: *Goed te Boris* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/35018> (geraadpleegd op 29 november 2018).

Figuur 3: Bestaande situatie.⁶

1.1.5 Geplande werken en bodemingrepen

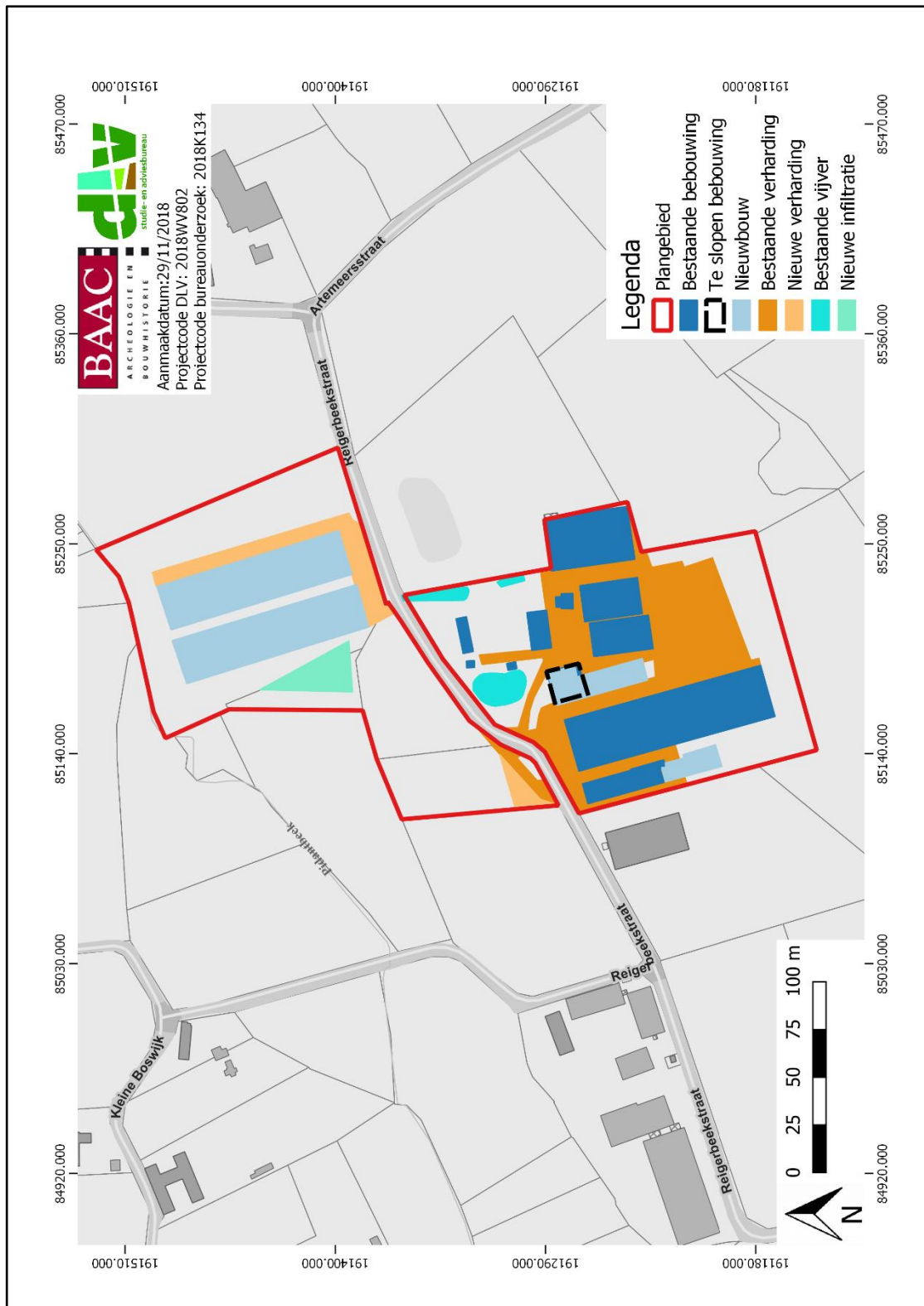
De opdrachtgever plant op het terrein de sloop van een bestaande varkensstal (ca. 300m²). Deze heeft een mestkelder van ca. 1,5m diepte.

Daarna worden er verspreid over het terrein vier nieuwbouwen geplaatst. Op het zuidelijke deel worden twee nieuwbouwen ingeplant, in het noordelijke deel eveneens twee. In het westen wordt een nieuwe varkensstal (330,7m²) geplaatst. Deze wordt aangebouwd in het verlengde van een bestaande varkensstal en zal een mestkelder eronder hebben. Deze zal steunen op een fundering op dragende vloerplaat. De kelder heeft een oppervlakte van ca. 210m² en zal ongeveer 1,8m diep reiken. Centraal op het zuidelijke deel wordt een nieuwe loods (690m²) gebouwd. Deze zal steunen op 27 betonnen poerfunderingen tot op voldoende draagkrachtige, vorstvrije grond.

Op het noordelijke deel worden twee gelijke pluimveestallen parallel aan elkaar gebouwd (2.340m² elk). Elk zal steunen op 50 betonnen poerfunderingen tot op voldoende draagkrachtige, vorstvrije grond. Tussen de twee pluimveestallen komen zes voedersilo's met een kelder eronder en twee nieuwbouw luchtwassers. De kelder onder de silo's zal ongeveer 2,5m diep reiken. Rond de nieuwbouw pluimveestallen komt er nieuwe verharding te liggen: aan de voorkant komt er 648m² te liggen, aan de zijkanten 874m². Ten noorden en westen van de pluimveestallen komt een nieuw aan te planten groenscherm over een breedte van 3 tot 5m. In het westen van het noordelijke gedeelte komt er nieuwe verharding aan de bestaande verharding. Dit om de draaicirkel voor vrachtwagens te

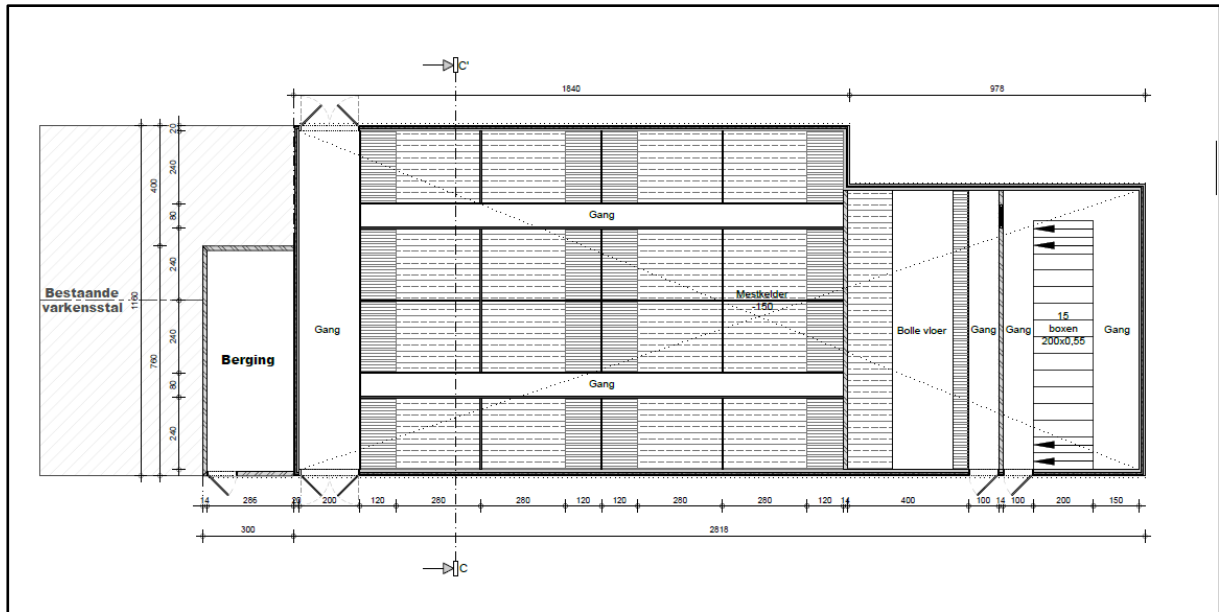
⁶⁶ Plan opgemaakt door DLV op basis plannen aangereikt door initiatiefnemer.

vergroten (221m²) bij de bestaande weegbrug. In het westen komt er ook een zone voor infiltratie (ca. 650m²). Samen hebben de ingrepen een oppervlakte van 8.093,7m².

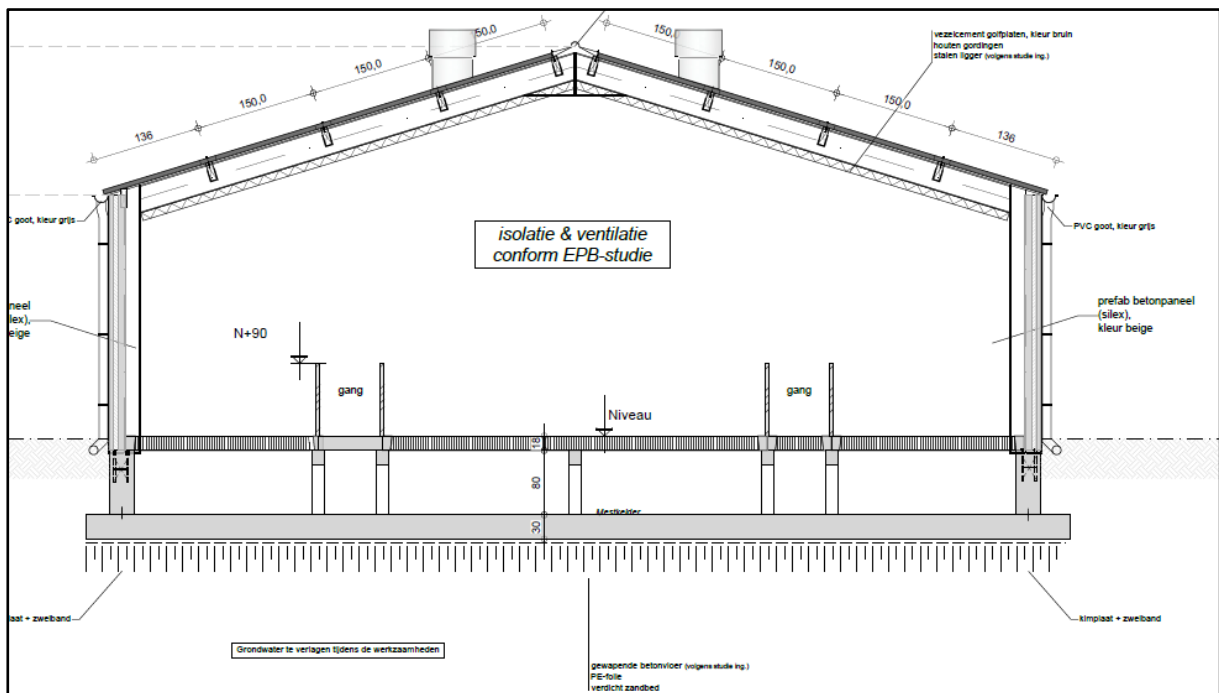

Figuur 4: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting.⁷

⁷ Plan opgemaakt door DLV op basis plannen aangereikt door initiatiefnemer.

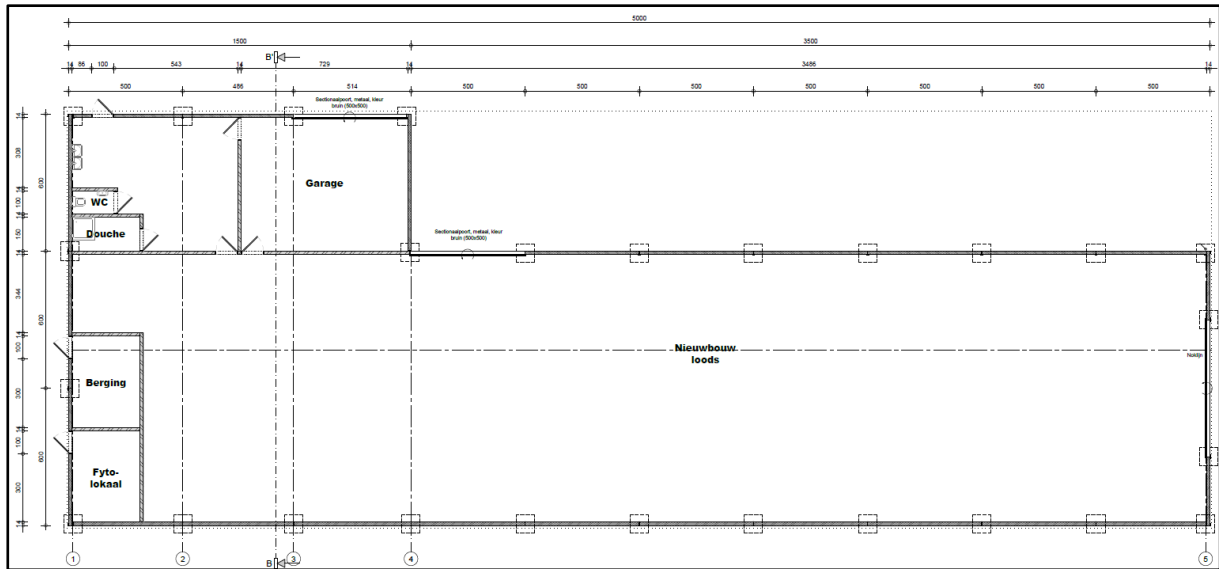
Figuur 5: Funderingsplan nieuwbouw varkensstal.⁸

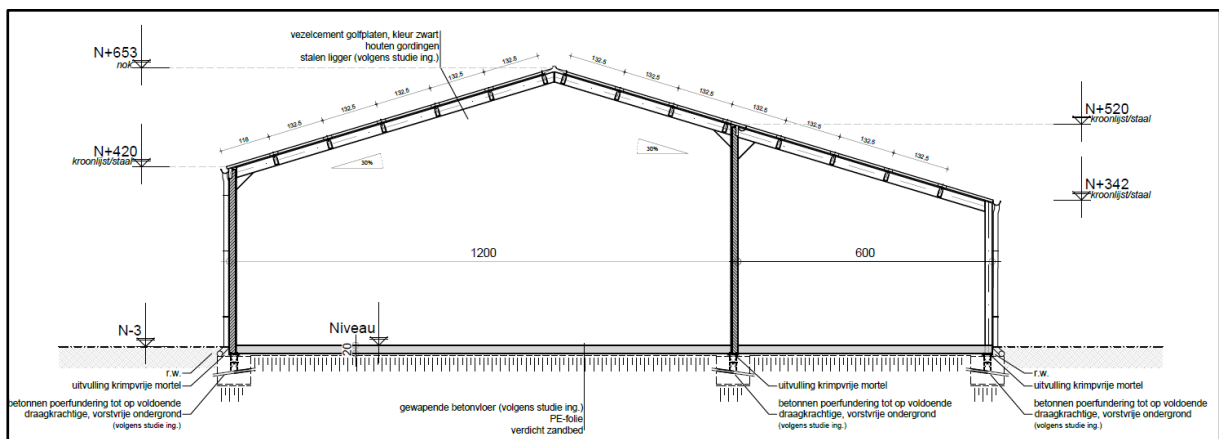
Figuur 6: Doorsnede nieuwbouw varkensstal.⁹

⁸ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

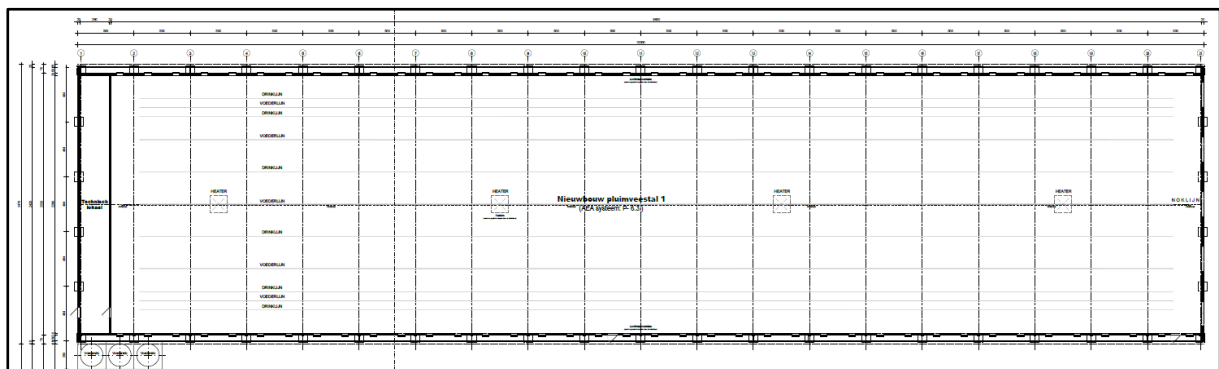
⁹ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Figuur 7: Funderingsplan nieuwbouw loods.¹⁰

Figuur 8: Doorsnede nieuwbouw loods.¹¹

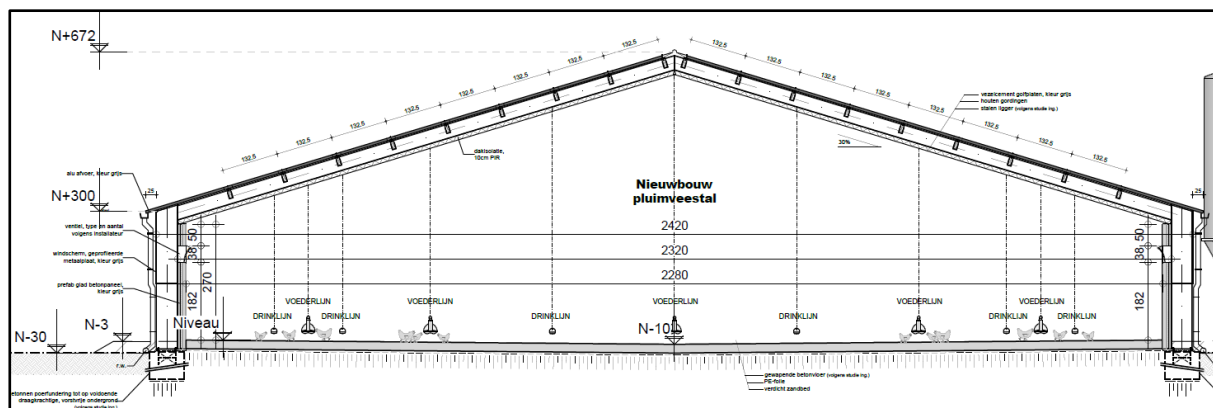

Figuur 9: Funderingsplan nieuwbouw pluimveestal.¹²

¹⁰ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

¹¹ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

¹² Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Figuur 10: Doorsnede nieuwbouw pluimveestal.¹³

1.1.6 Randvoorwaarden

Vanwege het feit dat er onzekerheid is over het verkrijgen van de vergunning en er nog gebouwen op het terrein staan die moeten worden gesloopt, betreft het hier een archeologienota met uitgesteld vooronderzoek. Dit houdt in dat de ingreep in de bodem zoals gesteld in het programma van maatregelen op een later tijdstip, na het verkrijgen van de omgevingsvergunning en de sloop van de gebouwen uitgevoerd dient te worden.

¹³ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

1.2 Werkwijze en strategie

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek, het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

1.2.1 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvragen zullen in dit bureauonderzoek behandeld worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Zijn er archeologische waarden aanwezig binnen het onderzoeksterrein?

Indien er archeologische waarden aanwezig zijn binnen het onderzoeksterrein:

- Wat is de aard van deze waarden?
- Wat is de bewaringstoestand van deze waarden?
- Betreft het behoudenswaardige archeologische waarden?
- Wat is de relatie tussen deze waarden en het landschap?
- Wat is de impact van de geplande bodemingrepen op deze waarden?

1.2.2 Heuristiek

Het doel van het bureauonderzoek is de formulering van een archeologische verwachting van de onderzoekslocatie. Deze verwachting wordt opgesteld op basis van gekende landschappelijke, geologische, archeologische, historische en geografische bronnen.

Een eerste stap bij het formuleren van een archeologische verwachting voor de onderzoekslocatie is deze te situeren binnen een breder landschappelijk kader. Hierbij wordt beroep gedaan op de gekende geografische en geologische bronnen en kaarten.

Administratieve en geografische kaarten:

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Tertiairgeologische kaart
- Quartairgeologische kaart
- Bodemkaart

De basis van de desktopstudie bestaat verder uit een historische studie van de onderzoekslocatie en zijn directe omgeving. Hierbij wordt de gekende archeologische en historische vakliteratuur over de onmiddellijke omgeving van het plangebied geconsulteerd.

Een bijkomende belangrijke bron van informatie is het historisch kaartmateriaal. Op basis van deze oude kaarten kan een beeld worden gegeven van de evolutie van de bebouwing in het plangebied door de eeuwen heen, maar met dien verstande dat de draad slechts kan opgepikt worden vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op deze kaarten geen garantie dat er niets geweest is. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijke bouwwerken zoals stadsomwallingen, kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er geen of weinig aandacht voor de burgerlijke architectuur. Het was vaak niet de bedoeling om de huizen in detail of juist weer te geven. Pas vanaf de 19^e eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kadasterkaarten.

Volgende historische kaarten werden opgezocht en geanalyseerd:

- CAI-kaart
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Poppkaart
- Vandermaelenkaart

De CAI-kaart wordt weergegeven met het grootschalig referentiebestand als onderkaart. De onmiddellijke omgeving rondom wordt op de Ferraris-, Atlas der Buurtwegen, Popp- en Vandermaelenkaart besproken. De beschrijving gebeurde onder meer op basis van de legende uit *België in kaart*.¹⁴ Indien er een bijzondere locatie op te merken is, wordt deze, indien mogelijk, vernoemd bij naam en uitgebreider beschreven. De historische en archeologische kaarten worden gebruikt om een historisch-archeologische interpretatie van de locatie te bekomen.

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

¹⁴ BEYAERT et al. 2006

1.3 Assessmentrapport

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie, cartografie en archeologie met betrekking tot het plangebied en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied.

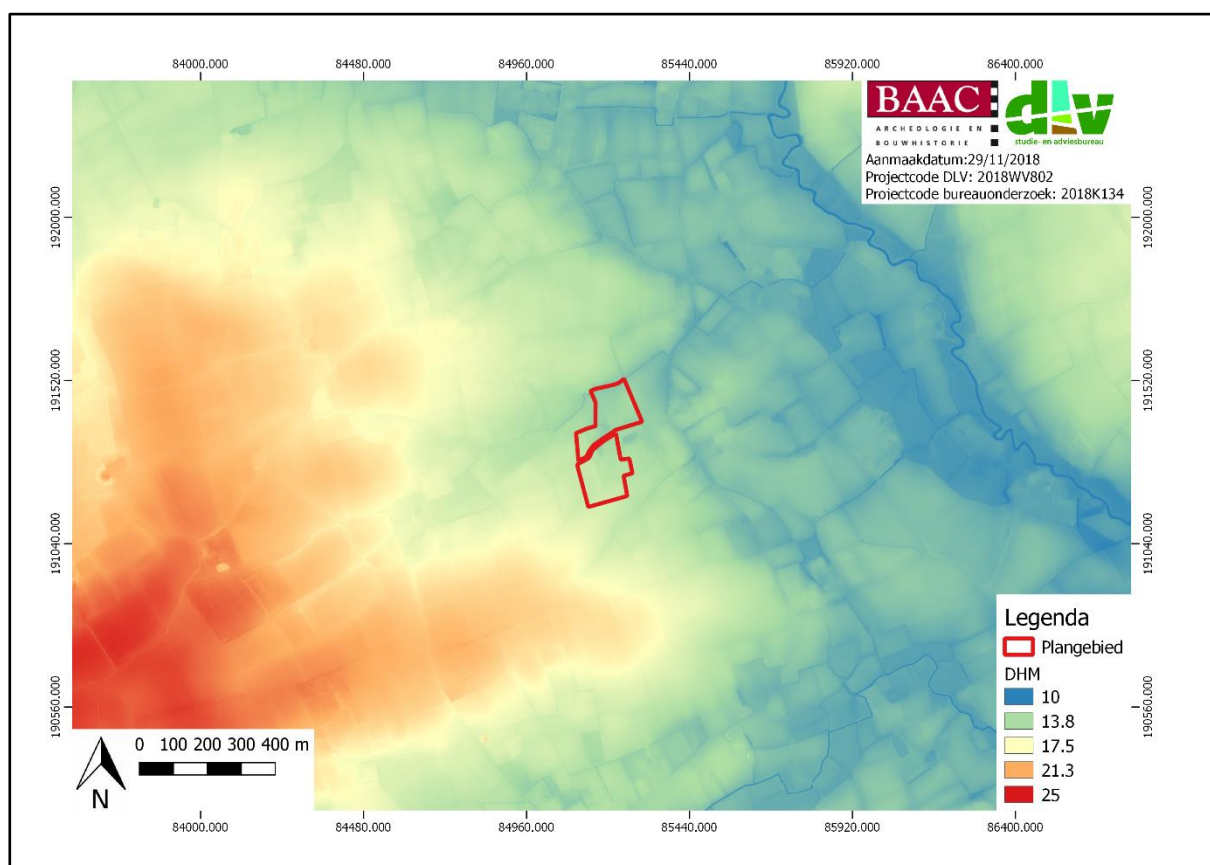
1.3.1 Landschappelijk kader

Hieronder volgt een overzicht van het grondgebruik en de aardkundige, hydrografische en fysisch-geografische gegevens van het plangebied.

Topografische situering

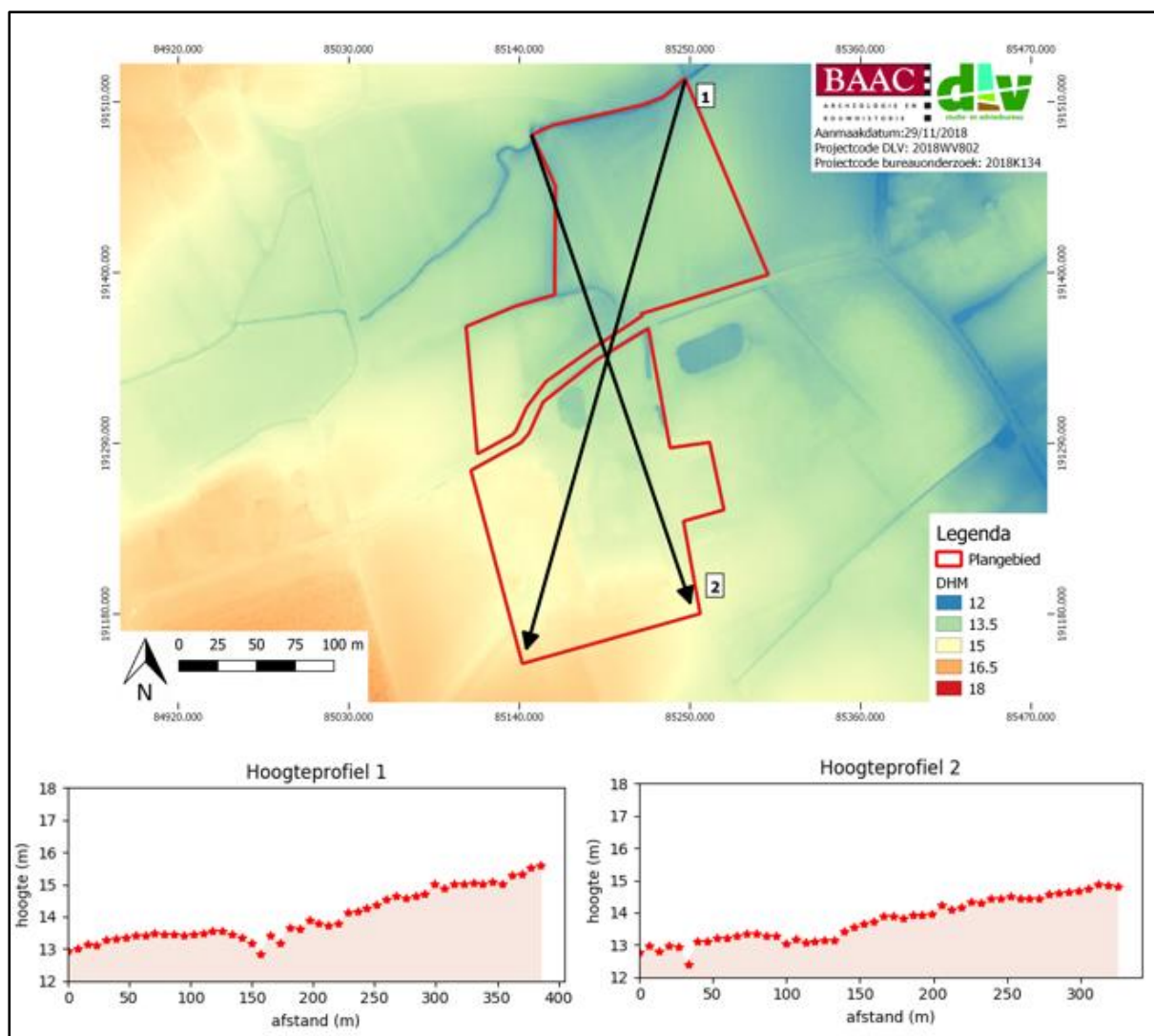
De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op Figuur 1. Ten noorden begrensd door Ruiselede en Lotenhulle, ten oosten door Lotenhulle, ten zuiden Vinkt en ten westen Kanegem. Het plangebied is gelegen aan de Reigerbeekstraat.

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 12 en 16 m + TAW. In de ruimere omgeving is te zien dat het plangebied gelegen is op een helling die naar het westen opgaat. In het oosten ligt de Poekebeek. Net ten noorden van het plangebied ligt de Pidantbeek, een zijarm van de Poekebeek.

Figuur 11: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM).¹⁵

¹⁵ AGIV 2017b

Figuur 12: Plangebied en hoogteprofielen op het DHM.¹⁶

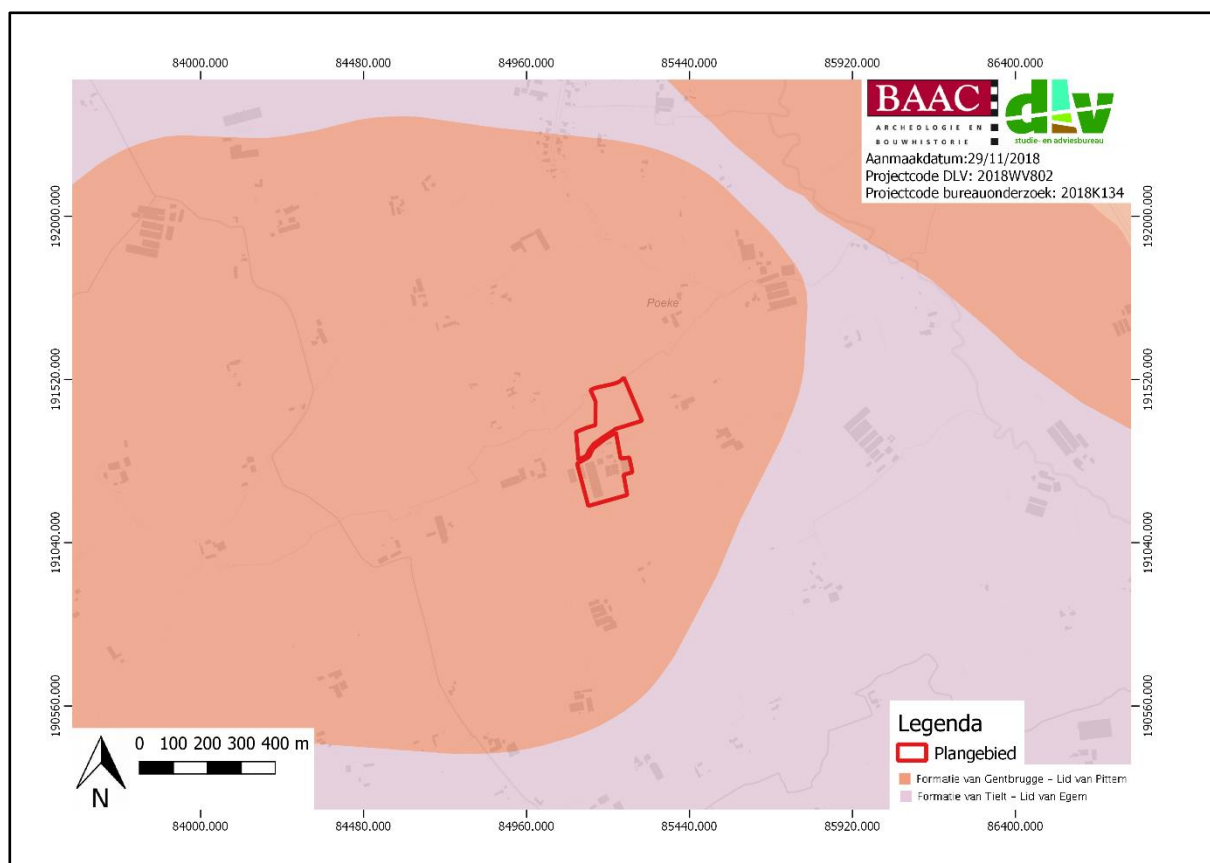
Landschappelijke en hydrografische situering

Volgens de kaart traditionele landschappen ligt het plangebied in de zandleem- en leemstreek, meer bepaald het plateau van Tielt. Het is een zacht golvend plateau met sterk verspreide bewoning. Ten oosten van het plangebied ligt de Poekebeek. Net ten noorden van het plangebied ligt de Pidantbeek, een zijarm van de Poekebeek.

¹⁶ AGIV 2017b

Paleogeen en Neogeen (Tertiair)

De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door afzettingen van de Formatie van Gentbrugge, meer bepaald het Lid van Pittem. Deze bestaan uit grijsgroene klei, zijn sterk zandhoudend en hebben plaatselijk zandsteenbanken (veldsteen). Ze zijn weinig glauconiethoudend, wel glimmerhoudend.

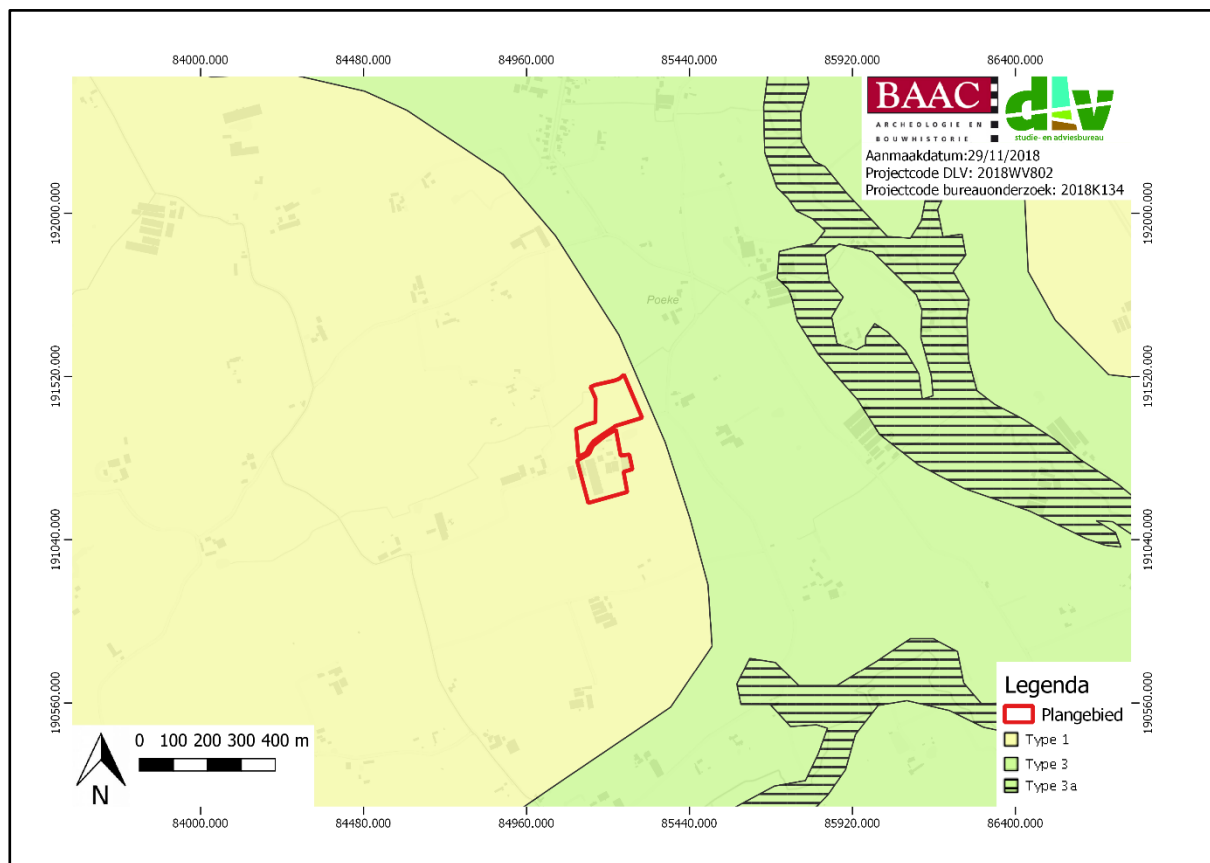
Figuur 13: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart.¹⁷

¹⁷ DOV VLAANDEREN 2017b

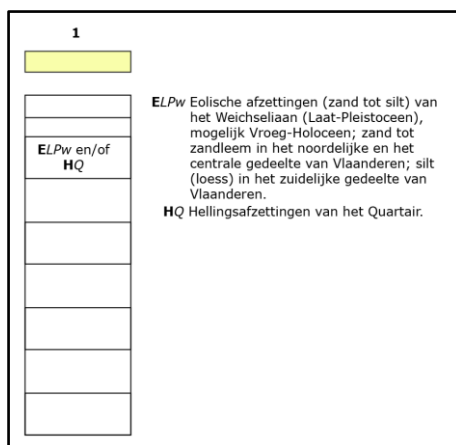
Quartair

- **Quartairgeologische kaart 1-200.000**

Op de Quartairgeologische kaart 1-200.000 is het plangebied gekarteerd als Type 1. Dit bestaat uit hellingsafzettingen van het quartair (HQ) en/of eolische afzettingen (zand tot silt) van het weichseliaan (laat-pleistoceen), mogelijk vroeg-holoceen.

Figuur 14: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:200.000.¹⁸

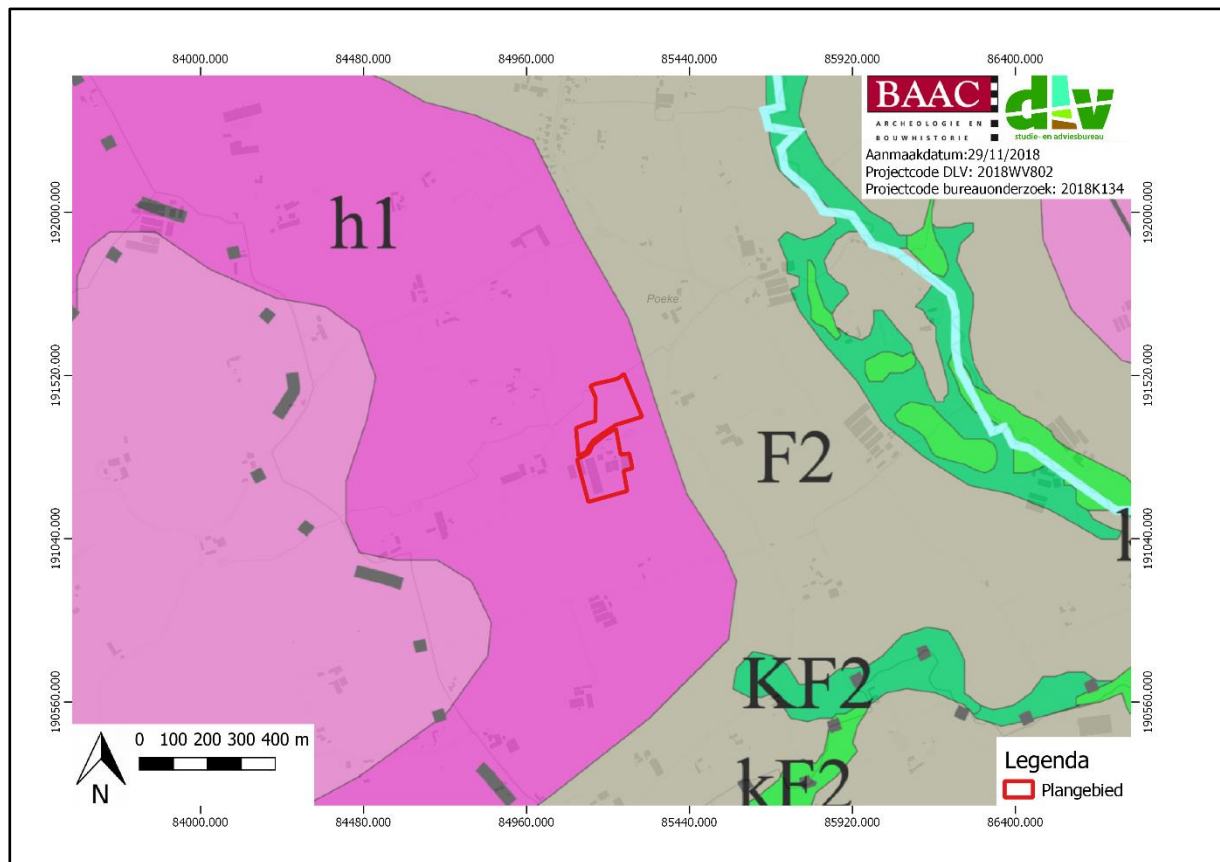
Figuur 15: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart 1:200.000 betreffende het plangebied.¹⁹

¹⁸ DOV VLAANDEREN 2017c

¹⁹ DOV VLAANDEREN 2017c

- Quartairgeologische kaart 1:50.000

Deze quartairgeologische kaart bevestigt de aanwezigheid van hellingssedimenten uit het quartair.

Figuur 16: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:50.000.²⁰

Hoofdgroep 6.1. Diachrone Hellingssedimenten op tertiair substraat			
h		H	
h ₁			

Figuur 17: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart betreffende het plangebied.²¹

²⁰ DOV VLAANDEREN 2017c

²¹ DOV VLAANDEREN 2017c

Bodem

Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied gekarteerd als volgt:

- Lep = natte zandleembodem zonder profiel

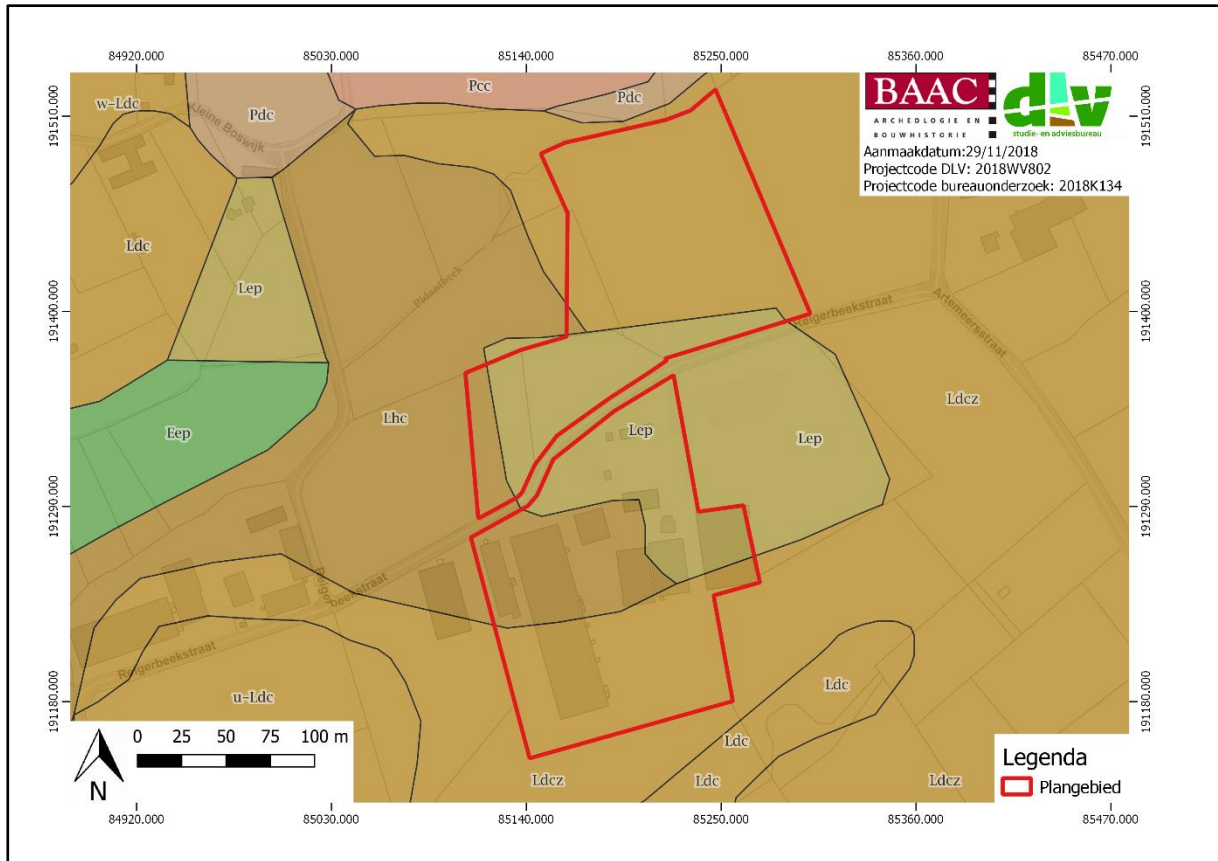
Deze hydromorfe sterk gleyige grondwatergronden op zandleem hebben roestverschijnselen vanaf 20 cm en vertonen een reductiehorizont tussen 100 en 120 cm. Het zijn permanent natte gronden welke vooral in lage depressies, beekvalleien (en riviervalleien) voorkomen. Ze hebben een hoge waterstand en soms een verveende bovengrond. Ook in de zomer zijn ze vochthoudend. Ze zijn zeer geschikt voor weide.

- Lhc = natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont

Deze natte stuwwatergronden op ondiep substraat en met minimale profielontwikkeling komen voor op ontsluitingen van het Tertiair met een dun Pleistoceen zandleemdek. De humeuze bovengrond is ongeveer 25 cm dik en donker grijsbruin, hij rust op Tertiair materiaal, al of niet vermengd met grint en vermengd met Pleistoceen zandleem. Bij deze natte stuwwatergronden beginnen de roestverschijnselen op minder dan 50 cm. Er is wateroverlast in de winter en in de zomer is de waterhuishouding wisselvallig in verband met de verdeling van de neerslag en de aanwezigheid van een klei- of kleizand-substraat. De bodems zijn matig geschikt voor grasland. Bij gebruik als akkerland zijn de opbrengsten onregelmatig in functie van de verdeling van de neerslag in de zomer en in functie van de diepte van het substraat.

- Ldcz = matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont

De waterhuishouding van deze groep matig gleyige zandleemgronden heeft enige beperkingen; ze zijn te nat in de winter en blijven lang fris in de lente. Een onderliggend zandig substraat oefent een zekere drainerende werking uit. Het omgekeerde doet zich voor bij het voorkomen van een klei of klei-zandsubstraat. Een mergelsubstraat, dat alleen in de Moervaartvallei voorkomt, zal gunstig de kalktoestand van de bodems beïnvloeden; verder is een veensubstraat geassocieerd met de meest natte component bij deze matig natte bodems. De bodems waarbij het Tertiair nagenoeg dagzoomt (. . x) hebben een zeer wisselvallige waterhuishouding. Te nat in de winter en te verdrogend in de nazomer. Rationeel gebruik als akkerland vraagt drainering en in die omstandigheden kunnen alle gewassen er goede opbrengsten geven. Ze zijn zeer geschikt voor weiland. De bodems met ondiep Tertiair (. . x) geven onregelmatige oogsten in functie van de verdeling van de neerslag. Het valt te overwegen deze bodems met niet bepaalde profielontwikkeling (. . x) in het bosareaal op te nemen. Mits verzorgde kunstmatige drainage zijn de bodems ook geschikt voor extensieve groenteteelt.

Figuur 18: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen.²²

²² DOV VLAANDEREN 2017a

1.3.2 Historisch kader

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Aalter, meer bepaald de deelgemeente Poeke.²³ De oudste vermelding in 1139 als Pocrca is ontleend aan de Poekebeek, een bijriviertje van de Durme, gelegen in een ondiepe depressie tussen de hoogterug van Aalter en het zandleemplateau van Tielt.

Het dorp ontstond rond het heerlijke kasteel, opklimmend tot de 12de eeuw. De oudst gekende heer van Poeke is Steppo (1139). Het kasteel speelde als versterkte burcht een belangrijke rol in de verdediging van de Leievallei bij de opstand van de Gentenaars tegen de hertog van Bourgondië, Filips de Goede. Ook de stichting van de parochie Poeke is te danken aan de heer van Poeke. De eerste heer van Poeke liet hier vermoedelijk in de 12de eeuw op zijn domein het eerste kerkje bouwen. De kasteelheren van Poeke bleven tot in de 20ste eeuw in grote mate het dorpsleven beheersen.

De bodem van Poeke, met vruchtbare zandleemgronden aan de Poekebeek, werden al vroeg ontgonnen. Tot de oudst ontgonnen gronden van Poeke behoren de kouters van de kasteelhoeve, deze bij de Baenstede en rond het Goed te Leurebroek. Een tiental grote hofsteden ontstonden eveneens vroeg en zijn te identificeren met nu nog bestaande omgrachte hoeven. Poeke is tot vandaag een typisch landbouwdorp gebleven met verspreide hoevebebauwing. Het kasteelpark bleef het belangrijkste beeldbepalend element van het landschap en het dorpsgezicht in Poeke en vertoont nog de enige resten van het vroegere rijke bosareaal. Ook het stratenpatroon onderging sinds de 18de eeuw geen ingrijpende veranderingen meer.

1.3.3 Cartografische bronnen

Een bijkomende belangrijke bron van informatie is het historisch kaartmateriaal. Op basis van deze oude kaarten kan een beeld worden gegeven van de evolutie van de bebouwing in het plangebied door de eeuwen heen, maar met dien verstande dat de draad slechts kan opgepikt worden vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op deze kaarten geen garantie dat er niets geweest is. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijke bouwwerken zoals stadsomwallingen, kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er geen of weinig aandacht voor de burgerlijke architectuur. Het was vaak niet de bedoeling om de huizen in detail of juist weer te geven. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kadasterkaarten. Een concrete huisgeschiedenis is uit het cartografisch materiaal alleen niet af te leiden. De kaarten kunnen wel ondersteunend werken.

Ferraris (1771-1778)

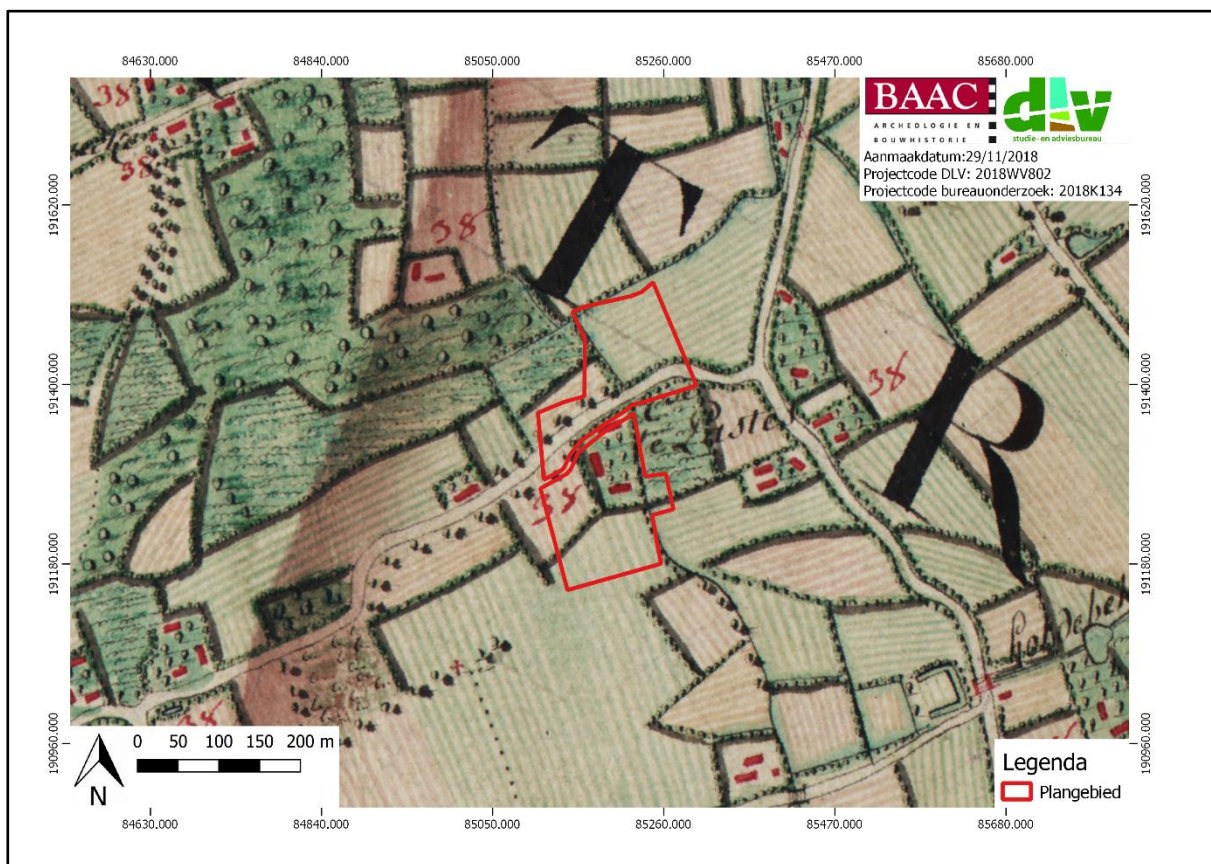
De Ferrariskaarten zijn een verzameling van 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Ze zijn opgemaakt tussen 1771 en 1778 onder leiding van Joseph de Ferraris, een generaal bij de Oostenrijkse artillerie en veldmaarschalk in de Oostenrijkse Nederlanden. Het is de eerste systematische kartering van het Belgische grondgebied.²⁴

Op de Ferrariskaart is te zien dat het stratenpatroon niet volledig juist is ingetekend. De straat dient te lopen tussen de twee delen van het plangebied.

²³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Poeke* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121338> (geraadpleegd op 29 november 2018).

²⁴ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË 2016

Het noordelijke gedeelte is akkerland, waarbij de percelen van elkaar gescheiden worden door hagen. Het zuidelijke deel is bebouwd, met een deel weideland en een deel akkerland waarbij de verschillende percelen van elkaar gescheiden zijn door hagen.

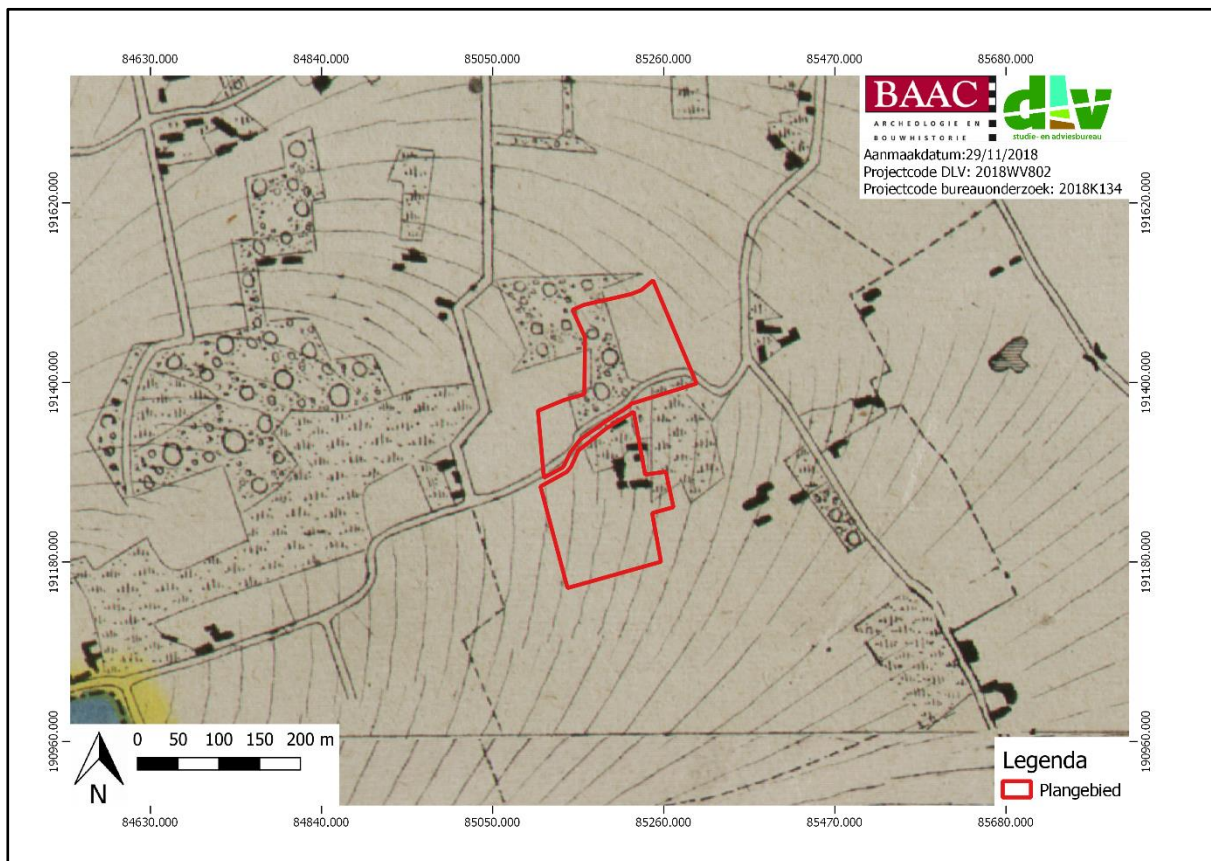
Figuur 19: Plangebied op de Ferrariskaart.²⁵

²⁵ GEOPUNT 2017c

Vandermaelen (1846-1854)

Een volgende bron zijn de Vandermaelenkaarten, die gemaakt zijn door Philippe Vandermaelen. Zijn gedetailleerde (schaal 1:20.000) *Carte topographique de la Belgique* is tussen 1846 en 1854 gemaakt en bestaat uit 250 folio's.²⁶

Ook hier is de weg tussen beide delen van het plangebied niet volledig correct opgetekend, maar is de algemene ligging wel correct. Ter hoogte van het noordelijke deel van het plangebied wordt er voor de helft bebossing weergegeven, de andere helft is open gebied. In het zuiden is er opnieuw bebouwing aanwezig, met een deel weidelanden.

Figuur 20: Plangebied op de Vandermaelenkaart.²⁷

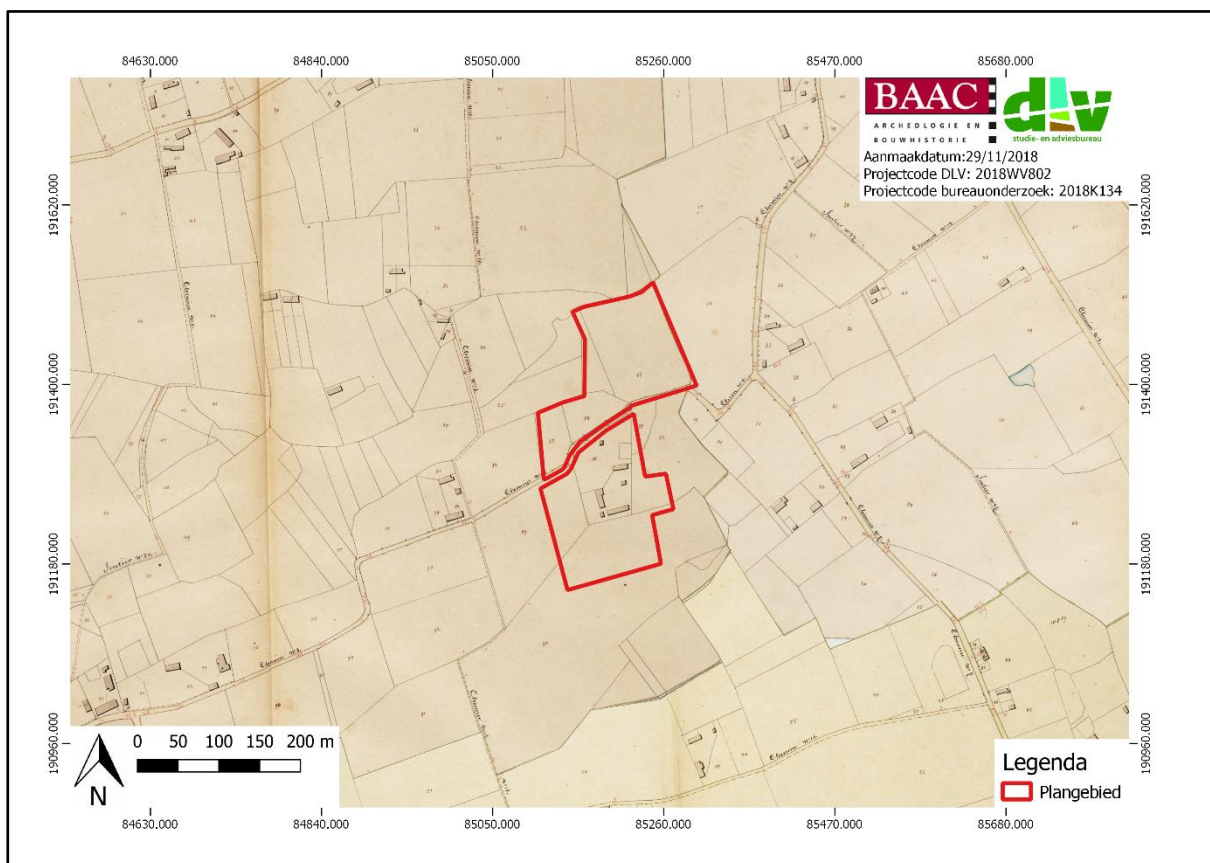
²⁶ GEOPUNT 2017g

²⁷ GEOPUNT 2017d

Atlas der Buurtwegen (1843-1845)

Een andere 19^e-eeuwse kadasterkaart is de Atlas der Buurtwegen. Deze atlas werd opgemaakt in opdracht van de wetgever en had als doel om ondubbelzinnig aan te duiden welke kleine wegen een openbaar karakter hadden. Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.²⁸

De weg tussen beide delen wordt de Chemin n°8 genoemd. Het noordelijke deel is open gebied, op het zuidelijke deel is bebouwing te zien.

Figuur 21: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen.²⁹

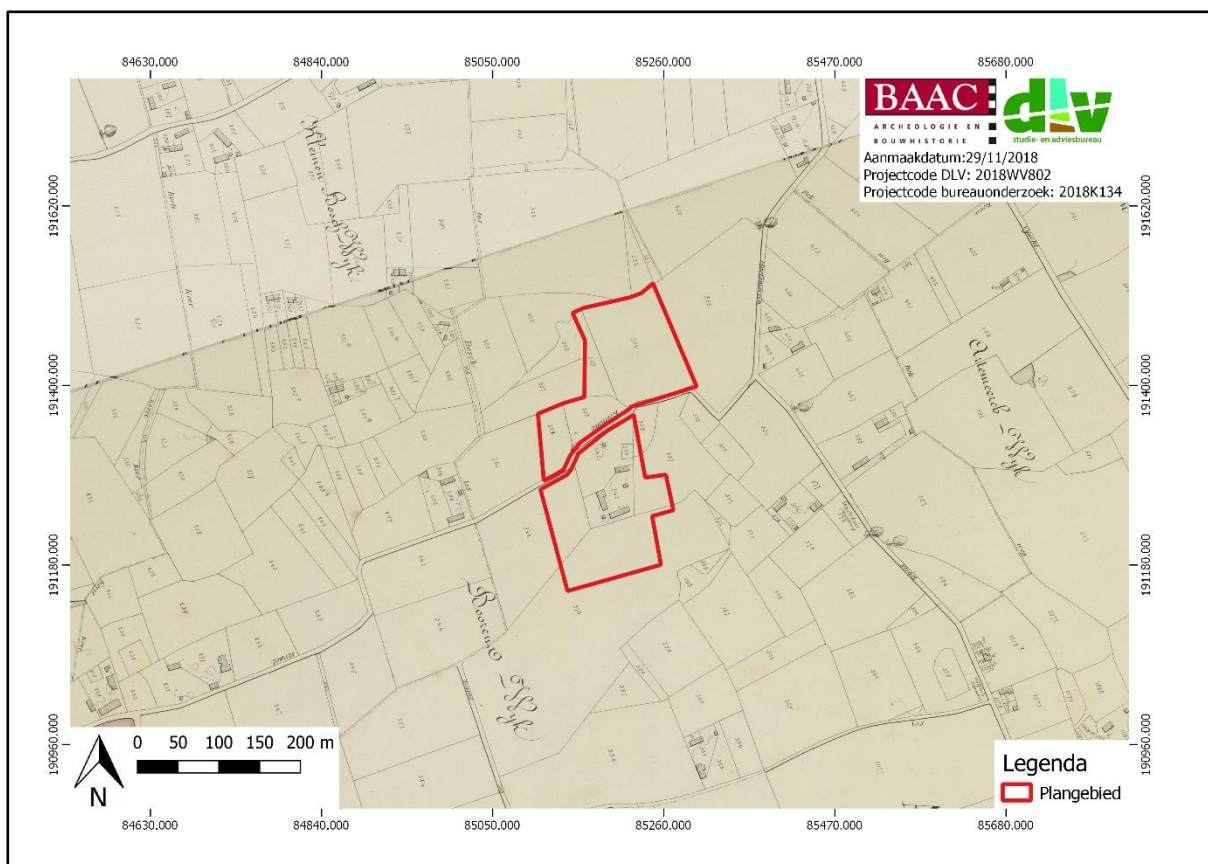
²⁸ GEOPUNT 2017f

²⁹ GEOPUNT 2017b

Popp (1842-1879)

De Poppkaarten zijn het levenswerk van Philippe-Christian Popp (1805-1879). Van 1842 tot aan zijn dood in 1879 werkte hij aan zijn atlas. Ongeveer alle gemeenten van de toenmalige provincies Brabant, Henegouwen, Luik, Oost- en West-Vlaanderen had hij getekend en gedrukt.³⁰

De situatie is dezelfde als op voorgaande kaart.

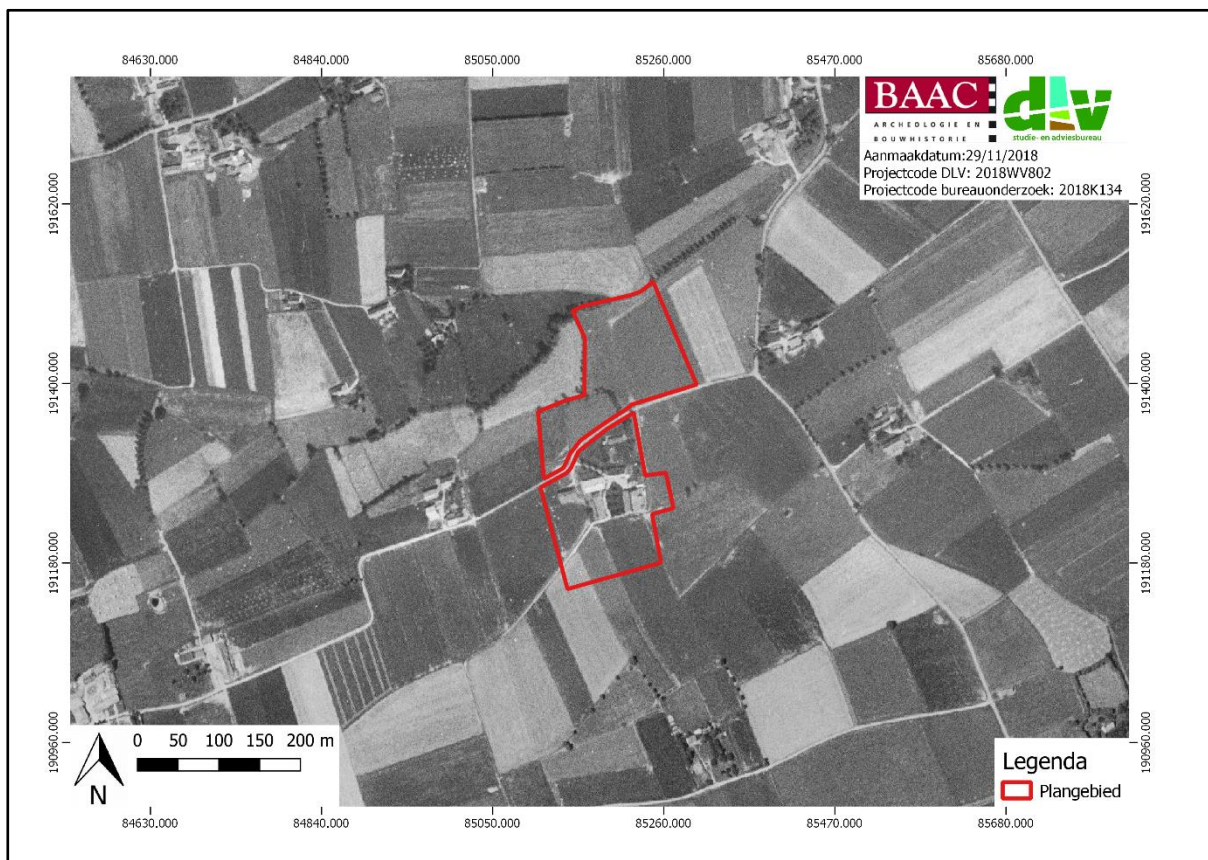
Figuur 22: Plangebied op de Poppkaart.³¹

³⁰ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË 2016

³¹ GEOPUNT 2017e

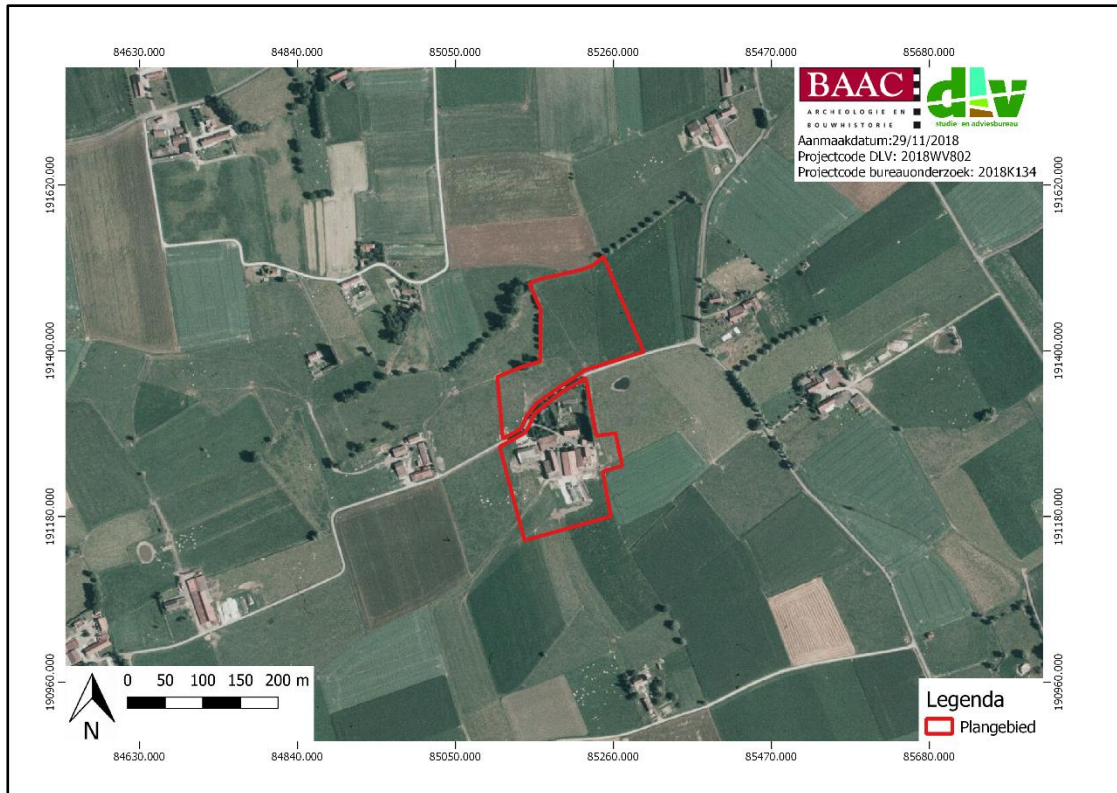
Luchtfoto's

De eerste luchtfoto van 1971 toont kleinschalige bebouwing. Een woning aan de straatkant en drie parallelle gebouwen centraal op het plangebied. Deze situatie is uitgebreid op de volgende luchtfoto 1979-1990 en 2008-2011. In de volgende luchtfoto 2017 is deze nog uitgebreid, maar centraal is een gebouw verdwenen op de plaats waar de nieuwbouw loods komt te staan. Het is niet geweten of er onder dit gebouw een kelder aanwezig was. Het gebied achter de varkensloods op het westen van het plangebied wordt sinds een decennium gebruikt als stockageplaats voor allerlei materiaal (grond, auto's, ploegen,...) en oprit voor zwaar verkeer.

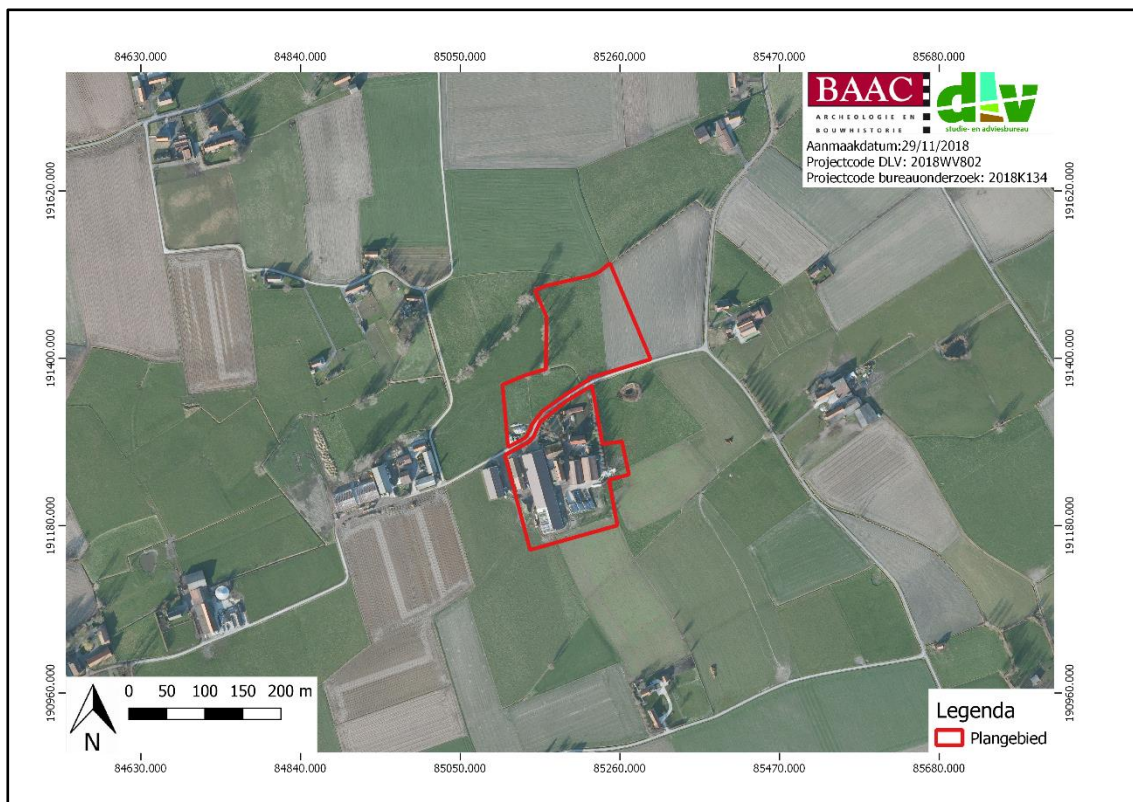

Figuur 23: Plangebied op luchtfoto 1971.³²

³² GEOPUNT

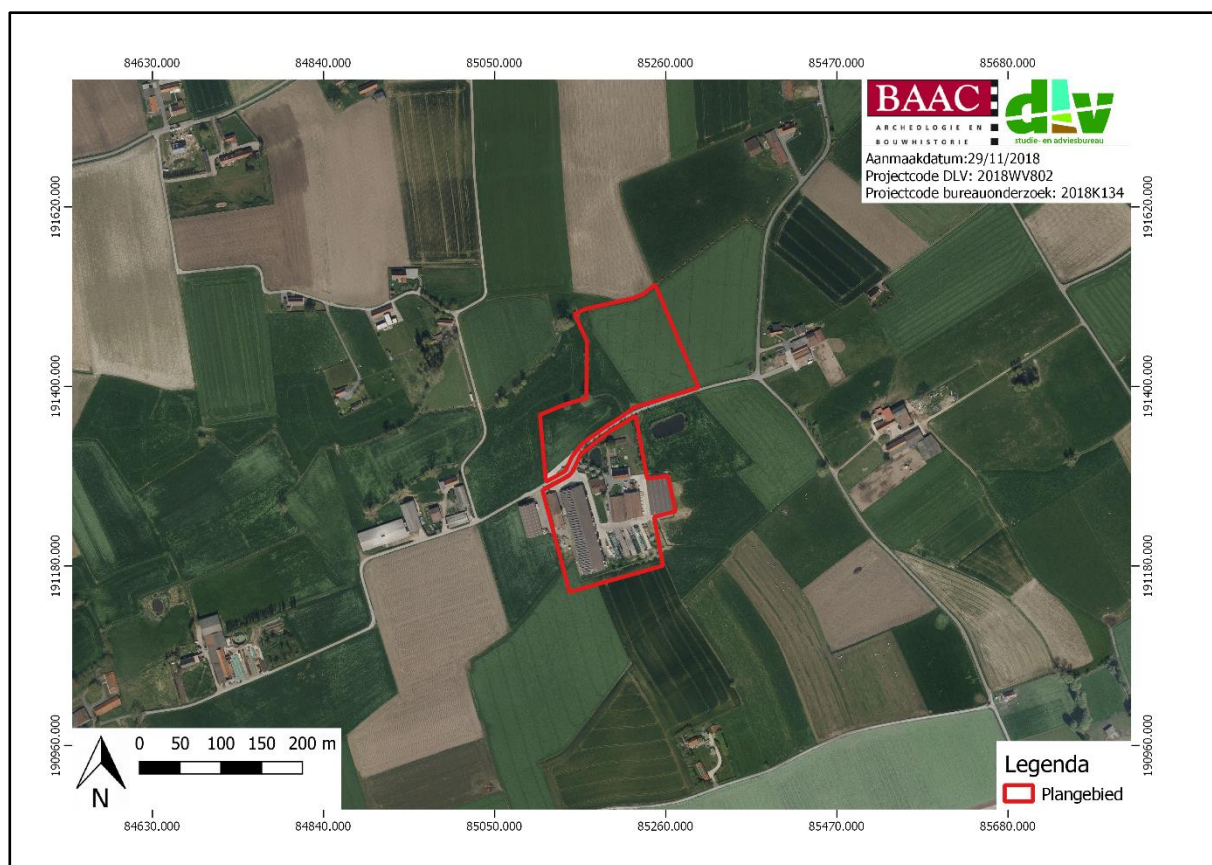
Figuur 24: Plangebied op luchtfoto 1979-1990.³³

Figuur 25: Plangebied op luchtfoto 2008-2011.³⁴

³³ GEOPUNT

³⁴ GEOPUNT

Figuur 26: Plangebied op luchtfoto 2018.³⁵

³⁵ GEOPUNT

1.3.4 Archeologisch kader

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) is een databank van archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Dit overheidsinstrument helpt een inschatting maken over het archeologisch potentieel van het plangebied.

Voor het plangebied zelf is één archeologische waarde gekend (Tabel 1).³⁶ Het gaat om een site met walgracht uit de late middeleeuwen. Deze werd reeds vermeld in 1448. De hoeve was oorspronkelijk omwald. Er zijn nog steeds resten hiervan zichtbaar. Het goed was de zetel van een heerlijkheid. In de Inventaris Onroerend Erfgoed wordt het goed als volgend beschreven:³⁷

Zogenaamd "Goed te Boris". Eertijds omwald goed (thans nog resten van omgrachting). Zetel van een heerlijkheid. Reeds vermeld in 1448.

Ten noorden, boerenhuis van acht traveeën en één bouwlaag onder zadeldak (pannen), uit eerste helft 19de eeuw. Verankerde bakstenen lijstgevel op gecementeerde plint met dubbelhuisopstand. Rondboogvensters met vernieuwd houtwerk en witte luiken op arduinen lekdrempel. Rondboogdeur in rechthoekige geschilderde bakstenen omlijsting, met ingekerfd jaartal 1832. Witbepleisterde kroonlijst.

Ten oosten en ten westen, twee parallelle dienstgebouwen met schuur en stallen, respectievelijk gedateerd op achterpuntgevels 1866 en 1867; voorzien van latere aanpassingen, vooral bij oostvleugel. Ten noorden, gelegen aan de straat en vijver, bakhuis.

*Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI binnen het plangebied.*³⁸

CAI-NUMMER	OMSCHRIJVING	DATERING
976063	SITE MET WALGRACHT	LATE MIDDELEEUEWEN

Rondom het projectgebied werden een aantal meldingen teruggevonden (Tabel 2). In de omgeving zijn er zes nebronnen die aangemaakt zijn om conversie uit HAVIK te kunnen voltooien. Deze worden dan ook niet meegenomen in deze bespreking.

De twee mottes, ten westen en oosten van het plangebied, zijn te dateren in de middeleeuwen. Motte uit ID 976067 werd reeds vermeld in 1392. Mogelijk gaat ze terug op een castrale motte (opper- en neerhof worden beschreven als twee bewalde moten). Dit goed was de zetel van een heerlijkheid. Een deel van de wal is nog bewaard. De andere motte (976068) werd reeds vermeld in 1455. Het gaat om een voormalig kasteeltje met een omwald neerhof (midden van de 17de eeuw: leen bestaande uit "eene motte, wallen ende nederhof wel betemmert met een casteelken, huys, schuer ende stallen").

³⁶ CAI 2017

³⁷ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2018: *Goed te Boris* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/35018> (geraadpleegd op 29 november 2018).

³⁸ CAI 2017

In de nieuwe tijd is er een site met walgracht te dateren (208658). Hof te Caneghem is de oudste naam waarmee het goed bekend is. Wellicht gaat de site terug tot de late middeleeuwen. Onder de Spaanse overheersing is het goed gekend als het 'Goet te Castillo'. Een andere site met walgracht (976061)

Een alleenstaande hoeve (976080) is te vinden onder de naam 'Goed te Hollebeke' (ook 'Hoolbeke'). De eerste vermelding kwam er in 1664. Het huidig boerenhuis is 20ste eeuw.

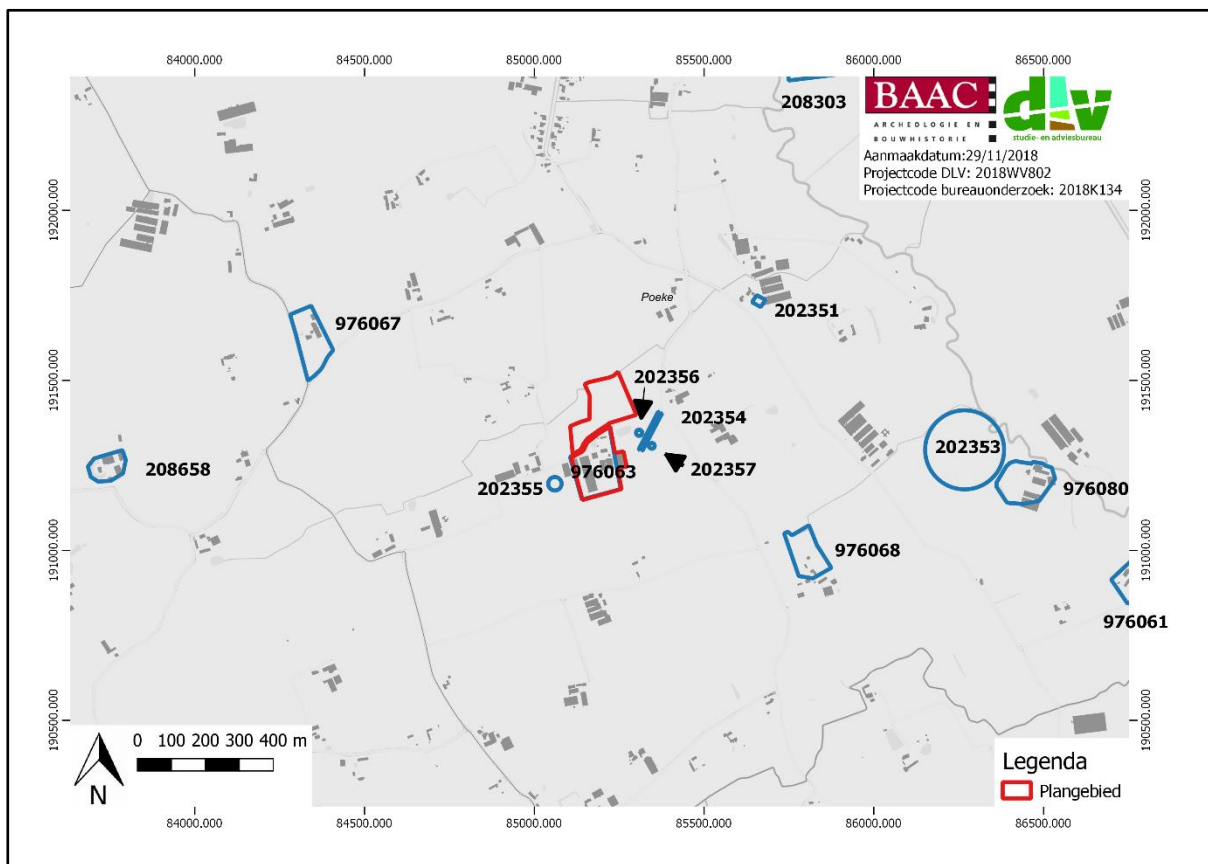
De meest recente melding is te dateren in de loop van de Eerste Wereldoorlog (208303). Het gaat om loopgraven, wellicht oefenloopgraven.

Tabel 2: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.³⁹

CAI-NUMMER	OMSCHRIJVING	DATERING
202351	NEPBRON AANGEMAAKT OM CONVERSIE UIT HAVIK TE KUNNEN VOLTOOIEN	
202353	NEPBRON AANGEMAAKT OM CONVERSIE UIT HAVIK TE KUNNEN VOLTOOIEN	
202354	NEPBRON AANGEMAAKT OM CONVERSIE UIT HAVIK TE KUNNEN VOLTOOIEN	
202355	NEPBRON AANGEMAAKT OM CONVERSIE UIT HAVIK TE KUNNEN VOLTOOIEN	
202356	NEPBRON AANGEMAAKT OM CONVERSIE UIT HAVIK TE KUNNEN VOLTOOIEN	
202357	NEPBRON AANGEMAAKT OM CONVERSIE UIT HAVIK TE KUNNEN VOLTOOIEN	
208303	LOOPGRAVEN LUCHTFOTOGRAFIE	WOI
208658	SITE MET WALGRACHT CARTOGRAFIE	NIEUWE TIJD
976061	SITE MET WALGRACHT CARTOGRAFIE	LATE MIDDELEEUWEN
976067	MOTTE CARTOGRAFIE	MIDDELEEUWEN
976068	MOTTE CARTOGRAFIE	LATE MIDDELEEUWEN
976080	HOEVE	17 ^{DE} EEUW

³⁹ CAI 2017

CARTOGRAFIE

Figuur 27: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart.⁴⁰

In de directe omgeving van het plangebied, in een straal van 1km, zijn er geen bekrachtigde archeologienota's of nota's te vinden.

Concluderend kan gezegd worden dat er amper tot geen archeologisch vervolgonderzoek met ingreep in de bodem heeft plaatsgevonden. Alle meldingen (die geen nepbronnen zijn) zijn gevonden via cartografisch of luchtfotografisch onderzoek. Hoogstwaarschijnlijk wordt hierdoor de archeologische werkelijkheid niet weerspiegeld. Op basis van de gekende waarden, kan gezegd worden dat de omgeving is matig rijk aan meldingen te dateren vanaf de late middeleeuwen tot de Eerste Wereldoorlog.

⁴⁰ CAI 2017

1.4 Besluit

1.4.1 Archeologische verwachting

Op basis van het bureauonderzoek kunnen volgende bemerkingen opgemaakt worden:

- Voor de oudere perioden (steentijden-metaaltijden-Romeinse periode) is er niets voorhanden wat betreft historische bronnen die relevant zijn voor het plangebied. De enige manier om hierover informatie in te winnen is dan ook veldonderzoek met ingreep in de bodem.
- De DHM laat zien dat het plangebied op het begin van een helling ligt. Ten oosten ligt de Poekebeek. Dit zijn gunstige kenmerken die mensen zochten in een landschap.
- Het noordelijke deel van het plangebied lijkt niet aangetast te zijn gedurende de laatste eeuwen, waardoor de kans op het treffen van archeologische sporen hoog is. Het zuidelijke deel is quasi volledig verstoord door de aanwezige bebouwing, verharding en aanhorigheden. De bebouwde situatie heeft gedurende de laatste eeuw heel wat veranderingen doorgaan, waaronder opbouw en sloop. Het is mogelijk dat hierdoor op verschillende plaatsen het zuidelijke deel gedeeltelijk tot volledig verstoord is door ingrepen in het landschap.

Op basis hiervan kan volgend archeologische verwachting voor de verschillende periodes opgesteld worden

- Steentijden, metaaltijden, Romeinse periode

Er zijn geen CAI-meldingen uit deze periode in de omgeving van het plangebied. Dit is hoogstwaarschijnlijk het gevolg van het ontbreken van systematisch archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem in de omgeving, waardoor de archeologische werkelijkheid niet wordt weerspiegeld. De relatief gunstige ligging op een helling nabij water is een argument pro voor activiteiten en bewoning uit deze periodes. Bijgevolg wordt er een matig tot hoge archeologische verwachting gegeven aan het plangebied voor deze periodes.

- Middeleeuwen

Voor de vroege en volle middeleeuwen is er geen informatie, behalve de relatief gunstige landschappelijke ligging. Bijgevolg wordt er voor deze periode een matige tot hoge verwachting opgesteld.

Uit de CAI is geweten dat er zich enkele laat-middeleeuwse hoeves, al dan niet met walgracht, in de omgeving van het plangebied bevonden, ook op het plangebied. De archeologische waarde hiervan is zeer lokaal. In de directe omgeving van deze structuren kunnen er sporen gevonden worden van activiteiten die in relatie stonden met het goed. Op het plangebied is een site met walgracht te vinden. Hierdoor kan de archeologische waarde voor de late middeleeuwen als hoog beschouwd worden.

- Latere periodes

Deze periode is relatief goed gedocumenteerd door cartografische bronnen. Daarop is te zien dat het zuidelijke gedeelte reeds bebouwd is sinds de tijd van de Ferrariskaart, meer bepaald een hoeve met losse bestanddelen die omwald is. Deze hoeve is op heden nog in gebruik en heeft een aantal gebouwen die teruggaan tot de oudere periode (late middeleeuwen). Er is de mogelijkheid dat er sporen worden aangetroffen van activiteiten te relateren aan de hoeve.

Het zuidelijke gedeelte waarop de historische hoeve staat, heeft bijgevolg een hoge archeologische verwachting.

Het noordelijke deel van het plangebied heeft volgens de cartografische en luchtfotografische bronnen een constant gebruik als landbouwgrond gekend (akkerland en weideland). In de omgeving is er een CAI-melding die WOI-waarden weergeeft. Het gaat hierbij om een vermoedelijke oefenloopgraaf die op ongeveer 1km van het plangebied verwijderd ligt, die hoogstwaarschijnlijk slechts lokaal enige informatie kan verschaffen. Het is echter niet uitgesloten dat deze waarden zich ook buiten deze zone bevinden. Voor dit gedeelte wordt er dus een eerder lage tot matige verwachting vooropgesteld.

1.4.2 Potentieel op kennisvermeerdering en afweging noodzaak verder vooronderzoek

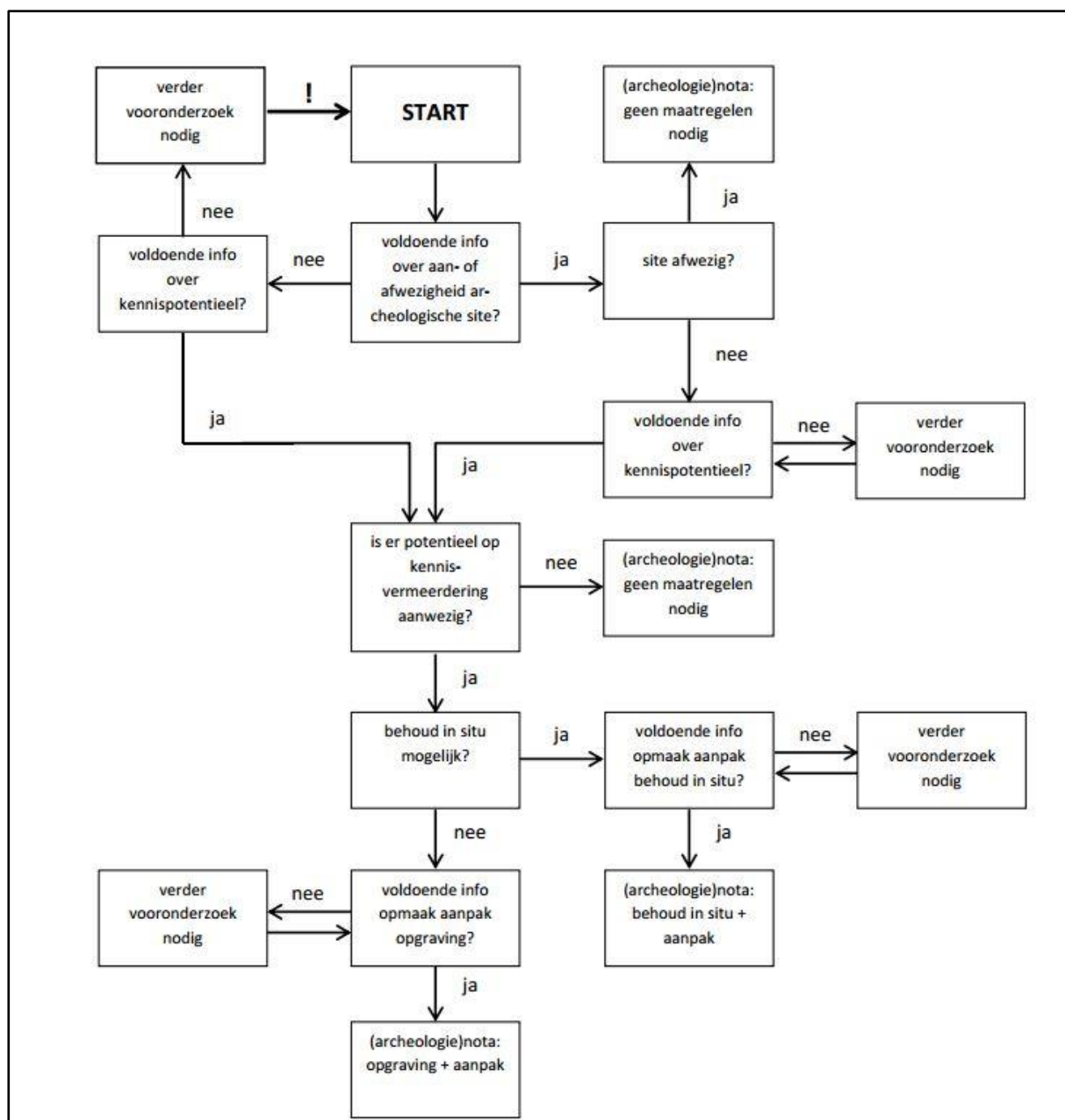
In een straal van 1km rond het plangebied zijn er enkel meldingen die aan het licht gekomen zijn via onderzoek zonder ingreep in de bodem (cartografisch en luchtfotografisch onderzoek). De werkelijke archeologische waarde is dus niet gekend. Elk archeologisch onderzoek zowel zonder als met ingreep in de bodem zal sowieso leiden tot kennisvermeerdering.

De impact op het noordelijke deel is groot te noemen. Er is daar gedurende de afgelopen paar eeuwen geen noemenswaardige verstoring aan te treffen. Daarnaast ligt het op een relatief gunstige landschappelijke ligging nabij water en op een helling. Potentieel op kennisvermeerdering is dus groot te noemen. Vervolgonderzoek op dit deel van het plangebied wordt geadviseerd, behalve op het deel waar slechts 221m² nieuwe verharding komt. Deze is te klein in oppervlakte en ligt te ver van andere bodemingrepen die nog meer impact in de grond hebben.

In het zuidelijke deel zal een nieuwbouw varkensstal en een nieuwbouw loods gebouwd worden. De plaats waar de nieuwbouw loods zal komen, lag tot 2014 een ander gebouw. De sloop van het oudere gebouw zal de ondergrond daar reeds verstoord hebben. Potentieel op kennisvermeerdering ligt eerder laag. Er zal ook een varkensstal (300m²) gesloopt worden om plaats te maken voor deze loods. Deze varkensstal heeft op heden een mestkelder van ca. 1,5m diepte. De loods zal niet veel groter en dieper zijn dan deze gebouwen samen en heeft geen kelder. De grond werd reeds verstoord door de sloop en door het huidige gebouw met kelder. Kans op kennisvermeerdering is hier dus laag en daarmee valt de kosten-batenanalyse negatief uit.

De nieuwbouw/uitbreiding van de varkensstal komt op een deel te liggen waarop reeds steenslagverharding is. Deze verharding gaat ongeveer 30cm diep. Daarbij is de uitbreiding relatief klein in oppervlakte en ligt het ver van de bodemingrepen die een grote impact in de bodem betekenen. Dit deel ligt relatief ver van het noordelijke deel dat onderzocht zal worden, waardoor de resultaten moeilijk kunnen gecorreleerd worden. Daarnaast is het ook klein in oppervlakte. Vervolgonderzoek op dit deel van het plangebied wordt niet aangeraden omdat de resultaten een versnipperd en bijgevolg onvolledig beeld zullen geven. De kosten-batenanalyse valt hierdoor eerder negatief uit.

Als conclusie kan gesteld worden dat gezien de grote impact van de geplande werken op het noordelijke deel, de matige tot hoge archeologische verwachting is voor de steentijden tot en met de middeleeuwen en het grote potentieel op kennisvermeerdering er vervolgonderzoek wordt aangeraden op het noordelijke deel van het plangebied vervolgonderzoek aangeraden. Dit zal in de eerste plaats gebeuren aan de hand van een landschappelijk booronderzoek. Dit om de gaafheid van het bodemprofiel en de bodemopbouw na te gaan. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek moet de vervolgstrategie bepaald worden. Door de onzekerheid van het verkrijgen van de vergunning wordt dit verder onderzoek in uitgesteld traject uitgevoerd.

Figuur 28: Beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek.⁴¹

⁴¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016, fig.3.

2 Samenvatting

Naar aanleiding van een aanvraag tot omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen met betrekking op de sloop van een bestaand gebouw, de aanleg van vier nieuwbouwen (twee pluimveestallen, een loods en een uitbreiding op de varkensstal), verharding en een zone voor infiltratie aan de Reigerbeekstraat 1 in Poeke, Aalter heeft DLV/BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. De geplande werken betekenen enkel op het noordelijke deel van het plangebied aanzienlijke bodemingrepen die qua omvang een directe bedreiging betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit onomkeerbaar informatieverlies.

In een eerste fase van dit onderzoek bestudeerde DLV/BAAC Vlaanderen bvba verschillende historische, archeologische en geologische gegevens, om zo beter in te schatten of er zich mogelijk belangrijke archeologische vondsten in de zone van de geplande bouwwerken bevinden. Dit bureauonderzoek wees uit dat in en rond de buurt van het plangebied reeds interessante archeologische vondsten werden gedaan.

Aangezien er aan de hand van diverse bronnen met grote kans de aanwezigheid van interessante archeologische vondsten in het plangebied werd aangetoond, stelt DLV/BAAC Vlaanderen bvba voor om verder archeologisch onderzoek te doen op het terrein, met name op het noordelijke deel van het plangebied. Dit zal in de eerste plaats gebeuren aan de hand van een landschappelijk booronderzoek. Dit om de gaafheid van het bodemprofiel en de bodemopbouw na te gaan. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek moet de vervolgstراتيجية bepaald worden. Door de onzekerheid van het verkrijgen van de vergunning wordt dit verder onderzoek in uitgesteld traject uitgevoerd.

3 Lijst met figuren

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart.	2
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB).	3
Figuur 3: Bestaande situatie.	6
Figuur 4: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting.	7
Figuur 5: Funderingsplan nieuwbouw varkensstal.	8
Figuur 6: Doorsnede nieuwbouw varkensstal.	8
Figuur 7: Funderingsplan nieuwbouw loods.	9
Figuur 8: Doorsnede nieuwbouw loods.	9
Figuur 9: Funderingsplan nieuwbouw pluimveestal.	9
Figuur 10: Doorsnede nieuwbouw pluimveestal.	10
Figuur 11: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM).	13
Figuur 12: Plangebied en hoogteprofielen op het DHM.	14
Figuur 13: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart.	15
Figuur 14: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:200.000.	16
Figuur 15: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart 1:200.000 betreffende het plangebied.	16
Figuur 16: Plangebied op de Quartairgeologische kaart 1:50.000.	17
Figuur 17: Kenmerken van de Quartairgeologische kaart betreffende het plangebied.	17
Figuur 18: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen.	19
Figuur 19: Plangebied op de Ferrariskaart.	21
Figuur 20: Plangebied op de Vandermaelenkaart.	22
Figuur 21: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen.	23
Figuur 22: Plangebied op de Poppkaart.	24
Figuur 23: Plangebied op luchtfoto 1971.	25
Figuur 24: Plangebied op luchtfoto 1979-1990.	26
Figuur 25: Plangebied op luchtfoto 2008-2011.	26
Figuur 26: Plangebied op luchtfoto 2017.	27
Figuur 27: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart.	30
Figuur 28: Beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek.	33

4 Lijst met tabellen

Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI binnen het plangebied.	28
Tabel 2: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.	29

5 Bibliografie

- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2018. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 3.0)*, Brussel.
- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2017. Geoportaal. Available at: <https://geo.onroendergoed.be>.
- AGIV, 2017a. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2017b. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Digitaal Hoogte Model.
- AGIV, 2017c. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Bodemerosiekaart. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2017d. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Grootschalig Referentiebestand (GRB).
- AGIV, 2017e. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- Anon, 2017. Tourisme Diest. Available at: <https://www.toerismediest.be/page-1/stad-diest/geschiedenis-van-diest/>.
- BEYAERT, M. et al., 2006. *België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie*, Brussel: Uitgeverij Lannoo.
- CAI, 2017. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroendergoed.be/>.
- CARTESIUS, 2017. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.
- DOV VLAANDEREN, 2017a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2017b. Databank Ondergrond Vlaanderen, Neogeen/paleogeen (Tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2017c. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- GEOPUNT, 2017a. GEOPUNT VLAANDEREN.
- GEOPUNT, 2017b. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2017c. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2017d. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at:

<http://www.geopunt.be> [Accessed August 2, 2016].

GEOPUNT, 2017e. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2017f. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845). Available at: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

GEOPUNT, 2017g. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/93795cd6-66d3-4310-83b2-5443adfee403>.

IOE, 2017. Inventaris Onroerend Erfgoed. Available at: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2016. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000. Kaartblad Oostende*, Leuven.